

МОЛОДИЙ КОМІНАР

ІМ. ДАНИЛИВСЬКОГО

Виходить з 5 грудня 1939 р.

№ 11 (4144).

СУБОТА

16 БЕРЕЗНЯ 1991 р.

Ціна 30 + 2 коп.
(передплатою — 12 коп.)

ГАЗЕТА КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

**Підлакуєм—
буде стіл...**

Те, що меблі купити практично неможливо, не значить, що їх не випускають. Світловодська меблева фабрика, наприклад, продовжує розсилати і ту ж «Веснянку», і «Наддніпрянку», і шафи для одягу, і ліжка, і столики, і стільчики... У країні це все користується шаленим попитом (у саму лише Середню Азію йде продукції відсотків 30).
До цього причетні конкретні люди, яких наш фотокор Василь ГРИБ застав на робочих місцях. Це, скажімо, Галина БУРБИЛО (фото справа згорі): начальник цеху С. М. ОСА-УПЕНКО з Лідією СУШКО (вона — бригадир) та оператором Анастасією КРИВЕНЧЕНКОМ (фото зліва внизу); працівниця цеху № 3 по виготовленню гнотонілових деталей Любов ПИПЕНКО й Ірина КАДУК. А що робить начальник лабораторії по контролю за якістю продукції Галина ЧЕРНЯК — неважко здогадатися.

ТАК ПРОСТО СТАТИ ПИСЬМЕННИКОМ...

Стверджує газета «Зірка» в номері від 1 березня, розповідаючи про умови Всеукраїнського конкурсу на кращу дитячу рукописну книжку, який триватиме до 1 листопада ц. р.

У конкурсі можуть взяти участь усі початківці віком від 10 до 16 років. Розмір рукописної книжки — будь-який, але обсяг тексту не повинен перевищувати 24 сторінок. Рукописна книжка в усьому повинна бути схожою на справжню: мати ілюстровану обкладинку з назвою книги і прізвищем автора, малюнки.

Не забудьте про короткі біографічні дані і про анотацію (російською мовою, якщо книжка написана українською). Майте також на увазі, що рукопис не рецензуватиметься і не повертатиметься.

Республіканське журі конкурсу чекає ваші книжки за адресою: 252034, Київ, вул. Ярославів вал, 3.

В. КОБЗАР,
відповідальний секретар
Кіровоградської організації Спілки письменників України.

МАРІХУАНА НА РАЙСЬКОМУ ПЛЯЖІ

Давайте подумасмо, чи багато фільмів зараз показують для відпочинку, щоб людина прийшла в кінотеатр, забула свої проблеми, діла, обов'язки? Якщо покласти руку на серце — ні. То ми дивимось про проблеми сільського господарства, то про те, як не складалась доля в людини, то про мафію, і всі ці картини обов'язково закінчуються трагічно. Виходиш із кінотеатру з таким почуттям, ніби все закінчено, навіщо жити і т. д.

Але все це не стосується американського художнього фільму «Пляжні ліжечка». Багато хто, прочитавши назву, подумав: «А, то все про сенси. І я тільки таке дивитись можу». Нічого «такого», ніякого сенсу там немає. Три дівчини, котрі тільки закінчили школу, приїхали відпочивати на Райський пляж. Це була палачка очної з палачкою, і зробили там «вечір». Репом у них з'явилась марихуана, а що робить цей лупані із людини, ви знаєте. Накупившись наркотиків, вони починають викидати такі номери, що, мабуть, ніхто не зміг би втриматися від сміху.

Поліваючись на фільм і вийшов з кінотеатру з гарним настроєм, з новими силами. Побільши б таких фільмів показували. Мене, і люди були б добріші, веселіші, ніж зараз.

З. ТИШКО.

Сьогодні, виявляється, так легко стати національним героєм. Скажи кілька разів «Геть», запевни, що без Союзу всі ми відразу станемо ледве не мільонерами, триклятий центр згадай «незлим тихим словом»... Ой Ти вже герой. Про це думала не раз. І вкотре згадаю на зустрічі з народним депутатом УРСР, першим секретарем обкому Компартії України Є. В. Мармазовим. Про шкідливість популізму говорив і Євген Васильович, про це йшлося і в численних записках, що надходили йому.

Зустріч відбулася минулої середи в Будинку техніки обласного центру. Послухати секретаря об-

що 7 млн. українців живуть за межами республіки? Нарешті, що робити з економікою?

А ось іще один аргумент. Ми сьогодні якісь аж надто заколисали сумнівами переконаннями, що Україна «всіх годує». Дійсно, по 13 показниках Україна займає провідні місця в народногосподарському комплексі. Але ж їх, показників, більше 60-ти! А чи відомо тим, хто кричить про нашу «райську жисть» без центру, що валовий національний продукт України приблизно в 5,6 раза менший, ніж у США, інших розвинутих країн.

Так складався наш економічний простір, що жодна республіка не

й питання не зовсім коректне. Наприклад, розуміється мені воно так: чи хочете ви, щоб у вас була мати чи, може, відмовитесь від неї?

Як зрозуміла з відповідей Є. В. Мармазова на численні запитання присутніх, він теж не стверджує категорично, що референдум потрібен саме зараз, коли в країні склалася така напружена ситуація. Але закон є закон. Нехай висловлюються люди. Бо позиція Є. В. Мармазова чи позиція Л. М. Кравчука може бути одною, але є й позиція більшості. І з нею треба рахуватися.

У Євгена Васильовича комсомольці запитували про ставлення до Л. М. Кравчука, до Б. М. Єльцина, до Президента, нарешті, Мармазов висловився чітко. І ви знаєте, я помітила, що на таких зустрічах різним людям часто ставлять одні й ті ж питання. І все ж по-різному вони відповідають. Воістину, скажи мені, хто твій друг, і я сам зрозумію, хто ти.

Не можна перелічити всіх питань, адресованих Євгену Васильовичу. Молодь цікавила, як працюють у республіканському парламенті депутати від нашої області, що зробив для своїх виборців персонально депутат Мармазов. Багато питань стосувалося економічного суверенітету, екологічних проблем.

Серед питань було й таке: чи можливий у країні військовий переворот? Євген Васильович тут переривав. Щодо стабілізації економічного становища сказав: без дисципліни цього зробити неможливо. В кожній цивілізованій країні демократія співвідноситься з дисципліною, а в нашій країні одне безладдя. З нестабільністю в економіці пов'язане й зростання цін. Це теж є свідченням того, що треба швидше наводити порядок у своєму домі.

І ще одне питання, на якому хочу зупинитись детальніше. Воно повинно було прозвучати на цій зустрічі: чи потрібен партії комсомол. Якщо потрібен, то який?

— Потрібен, — сказав Є. В. Мармазов. — Кожна партія турбується про свою зміну. Комсомол — зміна Комуністичної партії. І вона всіляко буде піклуватися про міцний зв'язок між партією і комсомолом.

В. ЛЕВЧОКО.

«МИ СИЛЬНИ,
КОЛИ РАЗОМ...»

кому, обговорити наболілі питання прийшли молоді жителі нашої області, ті, кому, можливо, в першу чергу треба вирішити питання: з ким ти. Тобто, за що віддаси свій голос 17 березня. Чи вистачить у молодих кіровоградців, скажемо так, здорового глузду? Адже це, справді, так легко — ламати.

У Євгена Васильовича не було того артистизму, яким вразив кіровоградців Яворівський (та й не тут артистизмові місце). Зате логіка, ясність думок, їх вираженість — залізни.

«Ну добре, говорив він, завтра скажемо: «ні» Союзу. А далі що? А як же з нашою тисячолітньою історією. Бо навіть не в часи Богдана Хмелья починалась наша спільна історія. Раніше. А як бути з територіальними претензіями? Он навіть такий демократ як Вацлав Гавел на наше Закарпаття поглядає». (До речі, з можливістю конфліктів на цій основі погоджуються й інші народні депутати, наприклад, В. О. Яворівський). «Як бути з тим,

може сьогодні вийти на світовий ринок і бути конкурентно здатною. А господарські зв'язки переплелись надто міцно. Якщо, наприклад, виробниче об'єднання «Радій», що має економічні договори з підприємствами різних республік, зірве постачання динаміків, то будуть збитки на 5 млрд. карбованців! І таких прикладів можна наводити безліч.

Слухаючи Євгена Васильовича, я думала, яке ж то воно солодке слово свобода, бо й мені важко було зосередитись: хіба ж не говорила, випереджаючи поетів, що ніде немає такого неба, як у нас на Україні, таких зір кришталевих... Свобода... Заманює, але ще не зігрівася, не вирішує всіх проблем, бо всі ми взаємозв'язані.

І все-таки, день 17 березня повинен стати вирішальним. Що стосується мене, то вважаю проведення референдуму не зовсім доречним. Час вибрано не найкращий, та

Більше місяця з правого ока дванадцятирічної мешканки Дніпропетровська... мурашки. Спочатку з нижньої повіми щодня з'являлось 50-60 комах, а після втручання лікарів їх кількість зменшилась до 5-6 в день. У Всеукраїнському інституті медичних досліджень, куди дівчинка звернулася за допомогою, тільки розводять руками. Самі ж пацієнти мурашки не заважають добре бачити, от тільки очі часом дуже сверблять. Ні дівчинці ні лікарям так і не зрозуміло, чому комахи впадали в око.

Цікавим способом вирішив боротись із повторними ілюзіями Тольяттинський міськвиконком. Відійняти ті, хто готується до весілля вперше, одержують в загсах талони на продукти, горілку і шампанське, ті ж, хто повторно — таких пільг позбавлені. Це викликало гнівне обурення в рядах останніх: один з шлюбних «рецидивістів» на знак протесту навіть оголосив голодовку, однак це аж ніяк не вплинуло на батьків міста.

З недавніх пір марсельські бродяги почали з великою приязню ставитись до радянських моряків: завдяки любові останніх до контрабанди, перші одержали безплатну можливість смугтувати дефіцитної радянської їри. В меню безплатного обіду для бездомних Марселя вона потрапила завдяки зусиллям місцевої поліції, яка передала благодійним організаціям міста близько 16 кг делікатесу, конфіскованого в радянських моряків — контрабандистів.

Кооперативний зоомагазин у Пензі бере із дорослих відвідувачів, які виходять без покупок, «за огляд» — 30 копійок, із дітей — 10. Цей приватновласницький фант глибоко обурив місцевих обивателів. Свій голос до громадського гніву приднала і комуністична преса, котра обізвала зоопідприємств капіталістами, а цілком симпатичну зелену макуку, що мешкає в одній з кілометрів магазину, — облізкою мавпою. Жаль, що маюка не вміє читати газет. Інакше вона напевно б звернулася до суду з позовом про захист її честі й гідності.

Московській прокуратурі не вдалось довести, що буцімто відомі цілителі Діюна Давіташвілі, підкупивши працівників ошадбані, обміняла 650 тисяч карбованців на купюрами всупереч відомому Указу. Завідуюча і старший касир філіалу № 140 ошадбанку Москви на допитах зізнались, що 22 січня близько восьмої години вечора Д. Давіташвілі зателефонувала в ошадбанку і попросила терміново прийняти вназани суму, на що завідаюча, знаючи про численні перерахування клієнтною грошей у фонд Чорнобиля і Дитячий фонд, звичайно, погодилась. Невдовзі племінник Діюни привіз мішок грошей: 520 тисяч були покладені на ім'я її сина, а ще на 130 тисяч молодий чоловік виписав собі розрахункові чени. Перерахування грошей, як свідчить касирша, закінчилось після того, як програма «Час» повідомила про обмін купюр.

Діюна Давіташвілі підтвердила слова працівниці ошадбанку і поклала, що гроші вона одержала за книгу «Контактний масаж» і поспішала їх здати, тому, що наступного дня відіймає за мордону, а лишати вдома таку суму грошей боялась. Діюна наголосила, що її знає навіть канцлер Коль, а з міліцією в неї завжди були гарні стосунки.

[За матеріалами преси].

«У СВОЇЙ ХАТІ СВОЯ ПРАВДА...»

Ці слова були лейтмотивом багатьох виступів, що звучали на мітингу, організованому блоком «Демократична Україна», який відбувся 9 березня і носив назву «Якої України хотів Шевченко!».

Того дня в Кіровограді, в якому мітингові пристрасті геть витіснили пристрасті біля магазинів, де «щось дають», бо відбулося аж два мітинги. Перший проводили міським Компартією України, міська рада ветеранів війни та праці, міським ЛКСМУ (МДС) та завод «Сегмент». Була ідея провести спільний мітинг, але як повідомив перший секретар міськомкому КПУ В. Мішур, секретарі партійних організацій відмовились. Обидва мітинги

були присвячені річниці з дня народження Т. Г. Шевченка і на обох мова йшла про майбутній Всеукраїнський референдум.

Комуністи закликали зберегти СРСР як державу й проголосувати за оновлену федерацію. Представники блоку «Демократична Україна» наголошували на необхідності здобуття республікою реального суверенітету, закликали проголосувати за союз суверенних держав.

Не буду перераховувати виступаючих на обох мітингах. Скажу лише про відомих людей. Під червоними прапорами виступив народний депутат СРСР О. Малюта. Синьо-жовті

обрали для свого слова народний депутат УРСР В. Панченко та народний депутат СРСР і УРСР В. Яворівський.

На мітингу, що організували демократи, слово мали й люди з протилежними більшості виступаючих поглядами. Пенсіонери О. Поповкін та П. Ковтун закликали голосувати за оновлену федерацію, бо інакше, як на їх погляд, нас чекає поважна катастрофа.

Того дня священник української автокефальної церкви, директор українського радіо Петро Бойко освятив пам'ятник Т. Г. Шевченку.

С. БОНДАР.

«Якось на одному засіданні я послав Горбачову записку із питанням: чому Україна, один із фундаторів ООН, не була представлена на міжнародній зустрічі в Парижі? Він прочитав і згодом помахав мене рукою — мовляв, підходь, відповім. А присутні розцінили цей жест як запрошення мене на пост віце-президента СРСР...».

І з телевізійних вражень, і з безпосередніх ми знаємо, що народний депутат СРСР і УРСР (від

з часом і на Донбасі вичають українську мову. Дуже переживаю за цей бідний народ, котрий стільки всього пережив. Хотів би, аби він сказав «ні» в бюлетені союзного референдуму і «так» — республіканського».

Конкретизував ці свої тези В. Яворівський у відповідях на записки із залу — цей процес зайняв майже 4 години.

Запитання: Як ставляться люди з чорнобильської зони до виселення?

В. Я.: Їм дуже важко.

вчора бандерівці були бандитами, а сьогодні — ангели. Бандерівський рух почався з ідеї національного визволення, а потім був і бандитизм, й таке, що посиляли туди вчителів зі Сходу, а їх убивали. Треба казати про ці явища всю правду. Ми повинні розібратися в історії.

З.: Чи правда, що ви збираєтеся в президенти України?

В. Я.: У зоопарку на клітці табличка: «Слон з'їдає стільки-то кілогра-

«ДАВАЙТЕ КРАЩЕ МІНЯТИ ЖИТТЯ»

Світловодського округу) письменник Володимир Яворівський постійно пересипає свої виступи подібними сюжетами. І на зустрічі в Кіровоградському палаці культури імені Компанієцького, що відбулася минулого тижня, Володимира Олександровича навіть його політичні опоненти слухали з інтересом завдяки красномовству оратора. У вступному слові він коротко висловив своє бачення сьогоденної ситуації:

«Мені й досі сниться, що в чорнобильському законі ми когось забули. Це злочин, що ЧАЕС діє, вона небезпечна. З Москви сказали: станція повинна працювати, тоді грошей дамо. Встановив центр норми опромінення 35 бер для новонароджених дітей, як для спеціалістів, котрі йдуть туди добровільно, за гроші й пільги. Ми вивели 7 бер. Зараз головне — забезпечити зону екологічно чистими продуктами. Їх у нас нема. Я був у Австралії. Материк, де родюча земля тільки по берегах, експортує продовольство і наרוшує за рік шар гумусу, для якого природі потрібні тисячоліття. А ми до чого дожилися? Заідеологізували життя... Нікому подібний нашому лад не приніс радості. Навіть німців, у чийх генах працьовитість, пунктуальність — і тих із колишньої НДР Західна Німеччина готова взяти на шию, фінансувати виведення наших військ. Я за суверенітет України, якого слід досягати лише парламентським шляхом. Абсолютно самостійної, але сталінської України я не хочу, хочу тільки демократичної, де б усі нації були рівні, мали свої школи, розвивали культуру. Мені не подобається термін «російськомовне населення» — наче це й не люди, а тільки те, що розмовляє. Я думаю, що

Я був у самоселів, дідусів і бабусь, котрі повертаються із хороших будинків до рідних місць — тягне додому. Боюся, щоб їхні діти, аби поїхати влітку в Крим, туди вунуки не підкинули. Треба якось людей звідти вивозити. По стронцію слід і багатомільйонний Київ виселяти. В гідропарк не можна дітям ходити. Ще немає детальні карти забруднення України. Роблять зараз зйомку, знаю, що і у вас її треба зробити, але пізніше. Бо скажуть: там у зоні люди гинуть, а він на свою Кіровоградщину літака погнав...»

З.: Ви боретесь за соборну Україну, вас називають паном, а як у цій Україні називається радянському робітнику? Чи йому тут готове місце роботи?

В. Я.: Я за те, щоб усі республіки, не тільки України, були самостійними. Якщо ви вважаєте, що це злочин — ваша справа. Думаю, що більшим рабом, ніж зараз, ви вже не будете.

З.: Чого ви називали керівників КПРС партійними мародерами?

В. Я.: Я й зараз їх так називаю. Хоч я проти того, щоб переслідувати комуністів. Хто хоче бути в партії — хай буде. У мене нормальні стосунки з Гуренком, я навіть жартую з ним. У перерві він щось пише, а я зазираю: «Покажи мені Народна рада доручила взяти, що ти пишеш».

З.: Раніше ви служили партії, а тепер...

В. Я.: Я їй ніколи не служив. Була одна всього партія, де були Гончар, Загребельний, я тому туди пішов. Тепер вийшов із КПРС і не вступаю до жодної партії.

З.: Нинішні ідеологи реанімують Бандеру, катів ОУН, УПА...

В. Я.: Я проти того, що

мів печива, фруктів, цукерок. Відвідувач питає доглядача тварин: «Невже він оце все проковтне?». Доглядач сміється: «Він-то з'їв би, тільки хто йому дасть!».

З.: Що ви зробили для свого народу?

В. Я.: Нічого. Але, ви дозволите мені хоча б щось зробити?

З.: Як ви ставитеся до руйнації пам'ятників Леніну і спорудження пам'ятників Бандері?

В. Я.: Зняття пам'ятників — вандалізм. Ленін залишиться в історії, це наша епоха, і хай стоять йому вартісні пам'ятники, а не з трьома кепками, як у Оріхівському районі Запорізької області. Якщо земляки поставили пам'ятник Бандері — хай, це ж не у вашій квартирі. А от у Австралії українці спорудили пам'ятник жертвам голоду 33-го року, а у нас досі нема. Пам'ятники треба ставити, а не ламати.

З.: Куди пішов Горбачов — уліво чи вправо?

В. Я.: Сам не збагну. Коли ми в 1985 році вдихнули повітря свободи, я вірив йому. А його останній виступ у Білорусії мене просто розчарував. Виступав не як президент, а як генсек. Зробив Павлова Прем'єр-Міністром — хоч одна думка в нього? Горбачов заклинаний на Союзі. Думаю, найрозумніше для нього — піти у відставку.

З.: Як ставитеся до арешту Хмари?

В. Я.: Це велика помилка парламенту. Тепер не знають, як з цього становища вийти. Я б не зробив так, як Хмара. Вважаю, він повинен був не втручатися, а сказати міліції, що там ображають жінку. А в нього здали нерви. Хоча, думаю, що він має право на свою позицію. Взагалі того дня чекали не Хмару, а Ємця.

З.: Ходять чутки, що Масол під слідством!

Народ, який має демократичну молодь — має майбутнє. Україна має майбутнє за рахунок молодого Кіровоградщини
Ваш Вол. Яворівський

В. Я.: Ні. Сидів на сесії. З.: Що сталося з «Народною газетою»? В Кіровограді її не одержують.

В. Я.: Партійні друкарні не хочуть її друкувати. Вийшов номер десь аж у Чорткові.

З.: Чи будуть у продажу дозиметри?

В. Я.: На Україні могли б штампувати корпуси, але серцевину виробляють на одному лише заводі — в Сизрані, здається. Треба, щоб дозиметри вільно лежали в продажу.

З.: Наскільки реальна загроза забруднення Дніпра водами Прип'яті?

В. Я.: Ситуація дуже тривожна. На берегах є місця, де за 10 рентгенів. Київ у разі чого зможе перейти на деснянську і артезіанську воду, а от нижче Черкас... Влітку, може, дамбу збудують, а до тих пір — надія тільки на Бога...

З.: Що за бензовоз був біля Верховної Ради?

В. Я.: Чи був там бензовоз — не знаю. Номери івано-франківські, потім перевірили — виявляється, нема там таких. Ви подумайте: довкола Верховної

Ради 1-кілометровий бар'єр, куди ніхто не може пройти, міліція кругом — то хто ж туди бензовоз пустив би?

З.: Ваше ставлення до Бориса Олійника?

В. Я.: Гірко питання. Як поета я його дуже шаную. Але свого часу він проїхався по мені танком, коли воював проти Загребельного, котрого я поважав. Олійник продав Рух і сам зараз в ідіотській ситуації. Він, добре знаючи Україну людина, балотувався в депутати республіки з нікому не відомим Сергієм Головатим, і той обійшов його з великим відривом.

З.: Як ставитеся до національної символіки?

В. Я.: Час ажіотажу довкола цього минув. Я за історичну символіку. Пропори можна змінити за одну ніч, та давайте краще міняти життя.

З.: Як ви ставитеся до введення українських національних грошей?

В. Я.: Вони конче потрібні, але перехід до них — процес тривалий, щоб нас не купили на пні. Треба провести інвента-

ризацію всього, що маємо...

Звичайно, ми пунктирно подали (запис не з фонограми) далеко не всі діалоги гостя з кіровоградцями. Він говорив також про необхідність виключно професійної армії, схвально відгукнувся про нинішніх українських міністрів внутрішніх справ та здоров'я, а також про останні дії Л. М. Кравчука. Повідомив, що сам себе на пост президента України не виставлятиме, але якщо висунуть інші, то кандидатури своєї не знає. Дуже стурбована його записка, де повідомлялося, що деякі комісії

по референдуму агітують лише за союзний бюлетень, а про республіканський мовчать. Були й намагання із залу перебити виступаючого, які він досить віртуозно парировав. Закінчив Володимир Яворівський заклик: «Нам з вами доля дала можливість бути авторами суверенної Української держави — то давайте ж проголосуємо за неї!».

Потім гостя оточили прохачі автографів. Пропонували для підпису книги автора «Автопортрет з уяви» і «Оглянься із осені», написані давно. «Тепер писати ніколи». Хоча, зауважив письменник, у нього вже зібраний матеріал для книги про останнє кохання Тараса Шевченка.

Н. ДАНИЛЕНКО,
кор. «Молодого комунара».

Фото О. МІРОШНИЧЕНКА.

УВАГА!

Не пропустіть свій шанс!

Будь-яка жінка

— незалежно від віку, соціального і матеріального становища;

— позбавлена класових і національних забобонів;

— котра ще не знайшла свого обранця, але прагне цього —

за допомогою Міжнародного інституту шлюбу (ФРН) та його представника в СРСР — «Зодіак ЛТД»

МАЄ ШАНС

знайти супутника життя у Федеративній Республіці Німеччині.

Якщо Вам уже виповнилося 18 років. Ви готові до перемін у Вашому житті і маєте поважні наміри —

ЧЕКАЄМО НА ВАС!

Консультації та оформлення документів: м. Кіровоград, вул. К. Маркса, 62. «Зодіак ЛТД».

Довідки телефоном 24-59-97.

МАЙБУТНЄ — ЗА МОЛОДДЮ

АЛЕ ЯКИМ ВОНО БУДЕ, ТРЕБА ДУМАТИ ВЖЕ СЬОГОДНІ

Сьогодні нам
альтернативи немаєговорять комсомольці
заводу чистих металів

Наші діди та батьки навряд чи думали, що світле майбутнє, яке вони будували десятиліттями, відстоювали в боях з жорстоким ворогом, виявиться для їхніх нащадків таким, висловлюючись делікатно, невеселим. Тотальний дефіцит, найвищу з повоєнних часів злочинність, а останніми місяцями й безробіття не міг передбачити жоден «пророк». Але не батьків у тому вина. Можливо, згодом і з'ясується, чому із наддержави, що диктувала свої умови всьому світові, вийшла внутрішньо хвора країна, яка немов жебрак тиняється поміж багатими сусідами з протягнутою рукою.

Найважче нині молодим. Тим, хто не встиг у старі добрі часи придбати холодильник і телевизор, праску і достатню кількість шкарпеток.

Чесно кажучи, безрадніе життя у молоді, особливо робітничої. Якщо студенти ще сподіваються отримати цікаву професію, знайти своє місце в суспільстві, реалізуватися, то завод для багатьох, так би мовити, кінцева зупинка.

Засмоктане поступово буденність, робота «від і до», дратують клятий станок і майстер, морально вбивають сварки за премії чи пільгові путівки. І, якщо ти один, єдиною вітхою стає пляшка — надійна, законом невідчужувана, непереможна. Та й сімейному не краще: кімнатка в гуртожитку років на десять — п'ятнадцять, дитина, яку хотілося б одягнути не гірше сусідської; постійні черги за кожною дрібницею; «втончений» секс, коли батьки, немов прикордонники, прислухаються, чи не дуже скрипить ліжко. Де вже тут до «гілки персика»!

Звичайно, такий погляд на життя занадто похмурий. У кожного є свої плани, цінності, рубежі, що треба пройти, і взагалі, девіз молоді — не падати духом, а скигління на білий світ — це, кінець-кінцем, прерогатива старості. Як не дивно, але й досі ще є ентузіасти, завдяки яким наше життя стає хоч трохи різноманітним.

Світлана Артеменко прийшла на світловодський завод чистих металів імені 50-річчя СРСР одразу після школи. Працює тут звільненим секретарем комсомольської організації. На перший погляд — посада не бий лежачого: сиди собі у кабінеті та час від часу комсомольців на збори зганяй. А за це, крім зарплати, ще й премію підкинуть, тринадцяту від заводу виділять. Однак у наші дні ця синекюра закінчилася. На деяких підприємствах комсомольську організацію вижили взагалі, ніби остаточно переконавшись в її непотрібності для господарства.

— Те, що ми й досі маємо тут приміщення, — розповідає Світлана, — велика заслуга директора заводу, бо противників у нас багато — і у профкомі, і серед рухівців. Стало модним критикувати комсомол — і такі ми й сьакі, і формалісти й бюрократи, а останнім часом додалося ще й «комунаки», «підлітки для партії». І все ж, на даному етапі, крім нас молоддю займатися нікому.

Справді, комсомол, єдина організація, яку ще турбує дозвілля молодих робітників, їх соціальний захист. Сьогодні, першочерговим є питання про працевлаштування тих, хто підпадає під скорочення. З цією метою на ЗЧМ діє госпрозрахунковий центр НТМ «Сатурн», який займається розробкою заводських планів, проектною документацією. Зароблені гроші дозволяють організувати фонд допомоги безробітним, створити нові робочі місця.

До речі, загроза втратити роботу, на думку С. Артеменко, була основною причиною частоті зміни секретарів комсомольської організації заводу, адже немає ніякої гарантії, що після перевиборів повернешся на своє робоче місце.

Цікаво, що для багатьох важливою є не стільки діяльність ЛКСМУ, як її назва. І деякі організації змінили вивіску. Що ж, хто правий покаже час, але й такою альтернативою не варто хутувати...

Дивуюсь я ентузіазмові Світлани. Ну навіщо їй морочити собі голову чужими проблемами, коли й своїх зостаєся.

— Знаєте, просто цікавіше жити, — відповідає вона, — мені взагалі подобається мати справу з людьми, переконувати, домагатися чогось, долати апатію і бездуховність. І не одній мені це все треба — маю багато помічників.

Серед них Тамара Чеботарьова, Олександр Бруслик, Віктор Дробяку. Разом вирішують, де дістати необхідні кошти, як організувати дозвілля, розробляють програми вечорів відпочинку. Що не кажіть, а питання, де дітись у вільний час, сьогодні досить актуальне. Куди ввечері підеш? Ресторан — тільки для своїх, та йти туди рекомендується лише особам з непоганою фізичною підготовкою, або зв'язками зі злочинним світом. Кафе, різні бари, як правило, до восьмої—дев'ятої години працюють. А дискотека не кожному до вподоби. Звичайно, навіть спільними зусиллями сіру буденність яскравою не зробиш. Але й під лежачий камінь, як відомо, вода не тече.

Запитую Світлану, як ставиться чоловік до її роботи.

— Повністю підтримує, та й сам бере участь у наших заходах. Так що тут проблем немає, — сміється вона.

І це, мабуть, найголовніше. Коли є підтримка в сім'ї, то й справи йдуть краще. А взагалі, комсомольські активісти заводу чистих металів з впевненістю дивляться на майбутнє, вірять, що кризу вдасться подолати. Хочеться вірити і нам, що дівчата та хлопці не втратять бойового запалу, не сплять свої надії у довгих чергах сьогодення.

Е. ШЕПІТЬКО.

М. Світловодськ.

Події, що відбулися останнім часом в країні, нікого не залишили байдужим спостерігачем і викликали, на мій погляд, значні зміни в політичних настроях, у тому числі і серед молоді.

По-перше, відсутність відчутних результатів діяльності переважної більшості політичних сил визначила падіння їх популярності і як наслідок — зниження політичної активності населення. Усе більше росте невіра в які-небудь позитивні зміни, соціальна

діжні кафе, відеозали, секції катате, клуби за інтересами.

Належне треба віддати ентузіастам, які часто починали на голому місці, тому, що приміщення, як правило, виділялись у підвалах. А впорядкування і обладнання доводилось робити своїми силами. Та й вижити молодіжним центром, об'єднанням в умовах переходу до ринкових відносин дуже непросто, поскільки податки, монополія державних організацій на різні сфери культури не

народних свят, традицій, обрядів, промислів.

Усе більшої популярності серед молоді набуває такий вид відпочинку як туризм, його організатор БММТ «Супутник». Щорічно близько 30 тисяч туристів користуються його послугами, «Супутник» здійснює направлення як на внутрішню, так і зарубіжні маршрути, приймає туристів з різних куточків Радянського Союзу. В минулому році, не дивлячись на різні заборони,

апатія, яка інколи переходить у відчай. Особливо це стосується молодих людей.

По-друге, стає більш жорсткою протидія різних політичних партій і рухів. І якщо раніше під час різних виборчих кампаній боротьба йшла, в основному, за виборців, то зараз, на жаль, ми спостерігаємо, як різні партії і рухи «молють» один одного, часом не розбираючись в засобах. Особливо сумно, коли «розмінною монетою» в цій міжпартійній ворожнечі стає молодь, яка захоплюється гарною фразою чи звучним лозунгом.

Нові умови політичної обстановки вимагають і змін в діяльності такої значної молодіжної організації як комсомол. І перш за все змін у кадровій політиці. Сьогодні ідеальний комсомольський працівник — це працівник ерудований, який уміє слухати молоду людину, це розсудливий реаліст, здатний йти на розумні компроміси. І таких людей в комсомолі стає все більше. Саме вони, як мені здається, можуть повернути втрачений авторитет комсомолу, через політичну роботу, конкретні справи.

Значне місце в діяльності комсомолу зараз займає розвиток молодіжної культури та духовного відродження українського народу. У цій роботі є як успіхи, так і проблеми.

Ми почали робити перші кроки по створенню молодіжної сфери послуг, умов для повноцінного дозвілля молоді, занять спортом і туризмом. З великим задоволенням юнаки і дівчата, зокрема у Кіровограді, Світловодську, Долинській, Новоархангельську та інших містах, відвідують моло-

дають можливості їм вільно розвиватися.

Нас часто звинувачують у тому, що комсомол надто захопився комерцією, відеодіяльністю. Але погодьтесь — це веління часу і ми не можемо відставати від закономірних процесів, які відбуваються у нашому житті.

Скажу відверто, що є ще немало недоліків, прорахунків, особливо у виборі відеопродукції. Але, як кажуть, хто не працює — той не помиляється. Ми й надалі будемо боротися із спробами пропаганди у відеозалах культури насильства і жорстокості.

Одним з головних завдань своєї діяльності комітети комсомолу бачать у безпосередній участі у процесі національного, духовного відродження України, у відновленні незаслужено забутих народних свят, традицій, обрядів, промислів. Усього, що визначає національну самобутність нашого народу.

Справжнім святом став у грудні минулого року обласний тур фестивалю «Червона рута». Він подарував нам нових виконавців української пісні, зокрема групи «Сеанс», «Шлях» з Олександрії, «Сяйво» з Новоукраїнки, автора-виконавця П. Фоменка з Кіровограда. Побажаємо групі «Сеанс», її керівнику С. Коляді гідно представити Кіровоградщину на Всеукраїнському пісенному фестивалі, який відбудеться у Запоріжжі.

З метою відродження самобутності українського народу обком комсомолу і редакція газети «Молодий комунар» проводять з 1 березня 1991 року по 1 березня 1992 року обласний конкурс «Джерела» на краще описання

у Кіровограді відпочивали 300 сиріт з Мурманської області.

Але все зростають податки, б'ють по кишені молоду людину, ставлять під загрозу існування молодіжного і дитячого туризму. Слабка матеріально-технічна база не дає змоги розвиватися «Супутнику». Та й не тільки йому.

Хотілося б звернути увагу читачів і до проблем «Молодого комунара». У зв'язку з переходом до ринкових відносин, підвищення цін на папір, майже в п'ять разів, послуги «Союздруку» та збільшення інших витрат майже всі молодіжні і дитячі видання зараз із прибуткових стають збитковими. Так і наша обласна молодіжка на кожному примірникові має збитки, хоча в цьому році й була підвищена передплатна ціна до 6 крб. Довелося підвищити роздрібну ціну до 30 копійок, але це теж не покрити всіх затрат. Відсутність своєї поліграфічної бази, проблеми із забезпеченістю папером, неможливість збільшення тиражу за рахунок роздрібу (хоч газета виходить у суботу, а в неділю її вже нема в кіосках), мабуть, ще довго породжуватимуть різні труднощі. І з ними треба боротися.

Ці та інші питання, які є невід'ємною частиною молодіжної політики, розглядаються на спільних пленумах районних комітетів Компартії і комсомолу, а в травні планується спільний пленум обкомів Компартії та комсомолу. Цей пленум, як ми вважаємо, дасть новий поштовх для подальшого розвитку молодіжної політики в області. Адже за молоддю майбутнє.

В. ГРАБОВА,
секретар Кіровоградського
обкому ЛКСМ України (МДС).

ДУША БОЛИТЬ!

Обидва матеріали, вміщені на цій сторінці, різні за змістом і здавалось би не мають нічого спільного. Однак, обидва їх можна не вагаючись ставити під рубрику: «Душа болить!». І за ні в чому невинних дітей, які перші свої кроки зро-

били у казенних ліжечках, і за байдужих акселератів, які позбавили життя двох людей і як полохливі зайці вишуквали собі сховок, навіть не згадавши про тих, кого вони нізачо відправили на той світ.

Душа болить, коли читаєш, як рідна мати намагається всіма шляхами «вигнати» сина-вбивцю, незважаючи на скоєний ним злочин. Де вже там думати про нещасних загиблих жінок! Який урок може зробити син з цих материнних

діянь! Який урок зроблять вихованці казенних наших будинків, коли підроснуть? Кому вони виставлятимуть рахунок за сирітське дитинство, на кому відіграються? Душа болить! Як болить душа!

«Моя мама далеко-далеко»...

Їхній погляд треба було витримати. Так дивляться дорослі люди, які багато пережили. І діти з дитячих будинків.

Я побачив їх біля воріт Будинку дитини, що по вулиці Глінки в обласному центрі. Підійшов, посміхнувся. Вони дивились на мене з цікавістю і в той же час насторожено.

— Як звати тебе? — питаю у кирпатенької дівчинки.

— Вероніка.

— Іди до мене, потримаю тебе на руках.

У цей час хтось просунув у мою руку ніжну, маленьку долоньку, міцно стиснув пальці.

...Дітки говорили, що їм тут добре, тепло, що багато іграшок. А коли запитав одну з дівчаток, де мама, у відповідь почув: «Моя мама далеко, далеко. Я так хочу до мамі!».

Захворіли... Поїхали у відряджен-

умовах. У звичайній сім'ї нема того, що є в них. Всюди — килими, імпортні меблі. Одна спальня рожева, інша — блакитна. Витонченість, смак, продуманість до дрібниць. У кожній групі телевізори, програвачі, відеоманіфони. Іграшки — чудові.

А в спортзалі стільки всіляких спортивних знарядь — що кому до вподоби. Є кімната, де діти малюють. Серед них немало справжніх талантів. З радістю бігають вони й на музичні заняття. Люблять гратися у дворі, серед дерев'яних диво-фігур.

Звісно, міський відділ охорони здоров'я неспроможний виділити стільки коштів на Будинок дитини. Допмагають шефи з Кіровограда — виробничий кооператив «Будіндустрія» Укргробуду (директор — І. Ф. Кардаш), меблевий комбінат (В. С. Романченко), фабрика по ремонту меблів (В. П. Трибой), ремонтно-

На знімку: ось вони — відмовлені, покинуті, забуті... їх позбавилися, коли деяким з них було лише кілька днів. Тепер вони вирости. Подивіться, батьки-«зозулі», чи то не ваше дитя дивиться на дядю-кореспондента зашиїми очима, сміється вашою усмішкою.

Коли він прийшов сюди, чи не кожен з малюнків думав, що то його тато. Але тато далеко. І мама теж. Вони є — і їх нема. Подивіться на знімок, громадяни-полицейські батьки. Подивіться на знімок...

Фото Л. ДОРОШЕНКА.

ня... Загубилися, та, може, коли-небудь їх знайдуть. Яких лишень «казок» не вигадують вихователі про татів і мам оцих покинутих, забутих, відмовлених дітей! А батьки їхні пиячать, гуляють... — одним словом, живуть-не печаляться. Мабуть, і не згадає Тетяна Валігура із села Трояново Новоархангельського району свою маленьку Оленку. Три роки минуло, а вона жодного разу не поцікавилася, як живе її біляночці. Навіщо вона їй: заява про відмову давно написана, так, що все по закону... А про те, що від того закону дитинчаті не додась щастя в житті, Тетяні якось все одно. Навіщо це їй?..

Оленка така не одна. Відмовились від своїх кровинки Володимир і Алла Хруль з м. Бобринця, Павло та Етелла Ердєв із Нерубайки Новоархангельського району, Надія Зайцева з Сабатинівки Ульяновського району та багато-багато інших. І не їдуть, і не згадують.

Але про батьків тут — жодного недоброго слова. Дитина любить свою матір, якою б та не була. Мама, сім'я потрібна всім: і дорослим, і маленьким. Та поодинокі діти малі, їм все-таки краще жити якомога далі від своїх горе-батьків. Від таких, як Надія Зайцева, що протягом трьох років мала достатньо співмешканців. Що вже там говорити про материнську любов!

Той бруд, що панує в неблагополучних сім'ях, майже завжди позначається на хлопчиках і дівчатках: є в цьому будинку маленькі забіяки, лихослови, бешкетники... Поганеньки вони одержали спадок. А ще їм дісталось слабе здоров'я: розхитані нерви, інші недуги, які виліковуються з величезними труднощами.

Зізнатися, я йшов сюди з песимістичним настроєм. В уяві поставали похмурі кімнати, заплакані малюки, байдужі вихователі. Виявилось — це не так. Діти живуть у розкішних

монтажний комбінат (Л. Г. Лисенко), завод «Гідросила» (генеральний директор — Г. В. Бугресєв) та ряд інших організацій і підприємств.

Виділила дві тисячі карбованців Кіровоградська єпархія. Допмагають і окремі люди.

Люблять дітей у цьому будинку. Роблять усе, аби поправити їхнє здоров'я, налагодити вимову, навчити хороших манер (що навіть у дитячих садках не завжди роблять). Одним словом, малюкам намагаються створити такі умови, як вдома. Але в нормальній сім'ї, а не в такій, з якої вони сюди потрапили.

Коли діткам виповнюється чотири роки, вони з «Малютком» прощаються. Їх розподіляють по різних інтернатах, розлучаються братики й сестрички. Вони потрапляють у різні умови, до різних вихователів і вчителів. Мабуть, це теж проблема, над якою варто замислитись.

Мені здається, її можна розв'язати, створивши три-чотири дитячі будинки, де діти жили б до 18 років. Звідси хлопці йшли б в армію, дівчатка — на роботу. Сюди вони приходили б, коли буде потрібна допомога — з житлом, з роботою, навчанням, потрібна порада людині, яка їх виростила з малих років, яка щиро пораді їхньому щастю, успіху.

У «Малютку» 116 дітей. Вони не винні у своєму сирітстві. Тому люди, що тут працюють, — старша медсестра Таїса Гришило, лікар-педіатр Ніла Парохонько, методист Ельвіра Плоскіна і всі інші роблять усе можливе, аби діти відчували себе веселими, радісними, одним словом нормальними дітьми. А у мене й досі в пам'яті виболені слова минулої Світлани: «Моя мама далеко, далеко... Я так хочу до мамі!».

Л. САВИЦЬКИЙ.

м. Кіровоград.

УСЕ

ПОЧИНАЛОСЯ З ДРІБНИЧКИ

У цій історії є майже всі елементи, притаманні славновісним детективам: погоня, приховування слідів злочину, копінка робота розшуку, фальсифікація доказів і навіть елементи шантажу.

А почалася ця історія... Втім, краще зіслатися на документи.

Із звинувачувального висновку по кримінальній справі № 51-103: «28 вересня 1987 року громадянин Сокарев Ю. В. о 20-й годині на власному автомобілі ВАЗ-21011 № Г 18-99 КД під'їхав до центрального гастроному, розташованого на проспекті Леніна, № 61 в місті Олександрії, не вийняв із замка ключі запалювання і, залишивши машину без догляду, пішов у гастроном». В описі дій громадянина Сокарева Ю. В. неупередженим слідчим варто було б вклинити граматичний зворот, «проявивши безпечність». Саме проявивши безпечність, цей громадянин не вийняв ключі із замка запалювання, не закрив на ключ дверцята автомашини, що й стало однією з причин трагедії, котра розігралась через декілька хвилин після його візиту у гастроном.

Уважно простеживши за діями Сокарева, неповнолітній Едуард Попов і Леонід Бренкульський (обидва 1971 року народження), вирішили, що автомобіль наче спеціально приготовлений для викрадення і не вагаючись, поспішили цим скористатись. Даремно власник автомобіля, вийшовши із магазину, намагався випередити злодіїв і організувати погоню. Хлопці втекли від переслідування і проїжджаючи з підвищеною швидкістю по одній з погано освітлених вулиць (до того ж з виключеними фарами), збили двох пішоходів, котрі від одержаних тілесних пошкоджень померли. Автомобіль із неповнолітніми із місця злочину зник.

Із самого початку працівники слідства і розшуку опинились у доволі складному становищі.

Погано освітлена вулиця, автомобіль з виключеними фарами, який промчався з великою швидкістю і залишив на проїжджій частині дві смертельні травмовані людини, суперечливі свідчення небагато-чисельних свідків — от все, про що знало слідство на першому етапі розслідування. А втім врахувати автомобіль було неважко. Його власник сам звернувся за допомогою до міліції.

Але хто ж був у машині і головне — хто був за кермом?

Слідство ускладнювалось ще й тим, що Попов і Бренкульський (молоді, та ранні!) після скоєння тяжкого злочину, кинули викрадений автомобіль, і не тільки частково знищили сліди цього злочину, а й умовили рідних і знайомих (у випадку їх затримання працівниками міліції) дати неправдиві свідчення на їх користь, тобто підготували собі алібі (відсутність на місці злочину у момент його скоєння — АВТ.).

Із звинувачувального висновку: «У ході додаткового допиту свідок Приходько Т. А. 11 квітня 1988 року і 25 квітня 1989 року підтвердила свої свідчення і сказала, що Бренкульський просив її підтвердити його алібі».

«Свідок Григор'єв В. В. сказала, що вона з Поповим Едуардом зустрічається з 1986 року. В кінці вересня чи на початку жовтня 1987 року після 21-ої години до неї додому прийшов Попов і викликав її з квартири. Він був схвилюваний, просив її підтвердити, що був з нею вдома з 18 годин і нікуди не відлучався. Далі сказав, що він з хлопцем украв автомашину від магазину в центрі міста Олександрії, просив про це нікому не казати».

Чи варто говорити про те, що мати Едуарда Попова — Раїса Михайлівна, дізнавшись про скоєний сином злочин, ще до його арешту розвинула бурхливу діяльність, аби ввести слідство в оману і всіма засобами вигородити свого сина.

Із звинувачувального висновку: «11.08.1988 року додатково допитана Бренкульська Ніна Миколаївна (мати Лео-

ніда Бренкульського — АВТ.) засвідчила, що 24.02.1988 року їй додому зателефонувала Попова Р. М. і повідомила, що у вересні 1987 року наїзд на двох жінок скоїв її син Едуард, котрий сидів за кермом автомобіля, а Леонід в цей час знаходився в машині як пасажир. Попова пропонувала сквати Леоніда на час слідства. У ході слідства вона через невідомих чоловіка і жінку схилила Леоніда до дачі свідчень на користь Попова Едуарда».

Незважаючи на всі складнощі, працівники слідства і розшуку, все-таки затримали неповнолітніх злодіїв-убивць. 19.05.1988 року вони були засуджені Олександрійським народним судом. Однак 6 років позбавлення волі за двоє збраних життів не влаштовують ні Попова, ні його матір, ні його захисника. Не погоджуючись із рішенням суду, Попова визнає себе винною, але в касаційній скарзі вказує, що автомобіль, який він украв і на якому скоїв тяжкий злочин, був із несправними гальмами, а потерпілі були п'яними і самі порушили правила дорожнього руху. Із врахуванням цих «пом'якшуючих» вини обставин, він просить знизити йому строк покарання.

Ось так! Ні більше, ні менше! У всьому, виявляється, винен потерпілий Сокарев, який не відремонтував гальма своєї машини і дві нещасні літні жінки, котрі полізли під колеса автомобіля, за кермом якого сидів Попов!

Подумавши трохи, Едуард склав ще одну касаційну скаргу, в якій всю винуватість за наїзд перекладає на свого товариша Бренкульського. Він заявляє, що за кермом у момент трагедії знаходився не він, а Леонід. Він же, Попов, у цей момент сховився за кермо автомобіля, аби запобігти наїзду на потерпілих.

Розглядаючи справу у зв'язку з касаційними скаргами Е. Попова, колегія з кримінальних справ Кіровоградського обласного народного суду надала серйозного значення цій заяві і відмінивши вирок народного суду м. Олександрії, повернула справу на додаткове розслідування. Складність його полягала в тому, що в автомобілі у момент наїзду були тільки Попов і Бренкульський, очевидці, як і раніше, давали суперечливі свідчення (адже наїзд трапився за лічені секунди на погано освітленій вулиці), а винуватці трагедії перекладали основну винуватість на одного.

Не буду описувати всіх митарств слідства, котрі провели гігантську роботу, аби зібрати докази по цій непростій справі. Достатньо сказати, що вона знову направлялась в народний суд, знову винуватця звинувачувальний вирок Попову і Бренкульському, і знову обласний суд відміняв вирок і направляв справу на додаткове розслідування.

Доведені до відчаю, слідчі незаконно припинили справу за недоведеністю. Кожен раз ці рішення відмінялися прокуратурою і слідство знову по крихітках збирало докази, відновлюючи істинну картину злочину.

На жаль, згідно із законом Попов був випущений з-під арешту і з нього була взята підписка про невиїзд. На жаль, тому що, знаходячись під слідством, Едуард Попов у нетверезому стані знову намагався скоїти тяжкий злочин.

У серпні минулого року народним судом м. Олександрії тепер уже повнолітній Попов і Бренкульський засуджені до тривалих строків позбавлення волі. Судова колегія з кримінальних справ Кіровоградського обласного народного суду залишила цей вирок у силі.

А почалась ця історія ще 28 вересня 1987 року через якусь дрібничку: «...не вийняв із замка ключі запалювання і, залишивши машину без догляду, пішов у гастроном». Пам'ятаєте?

В. КОМЕНДЯК,
старший помічник прокурора області.

НАПЕРЕДОДНІ ВИБОРУ:

Думайте

Вибір чого

ІНТЕРВ'Ю З НАРОДНИМ
ДЕПУТАТОМ УРСР
ВОЛОДИМИРОМ ПАНЧЕНКОМ

В ЯКІЙ ДЕРЖАВІ БУДЕМ ЖИТИ?

КОР.: Володимире Євгеновичу, пропоную тему нашого інтерв'ю: «Союзний референдум і республіканське опитування 17 березня». Ви вже визначилися, як будете голосувати?

В. П.: Звичайно. В союзному бюлетені я залишу невизначене слово «ні», у республіканському — «так».

КОР.: Цікаво, чому?

В. П.: Давайте розберемося. І один, і другий бюлетень передбачають існування (чи збереження) Союзу. Вся справа в тому, якою буде форма цього Союзу. Центр пропонує форму «оновленої федерації». Верховна Рада України дала можливість вибрати «Союз радянських суверенних держав», збудований на основі Декларації про державний суверенітет. То скажіть: як можна агітувати за дві різні форми Союзу водночас? По-моєму, це все одно, що двічі за день одружитися.

КОР.: Значить, як за Союз, але віддасте перевагу не «оновленій федерації», а Союзу суверенних держав. Якими аргументами керуєтесь?

В. П.: Я виходжу з інтересів суверенітету України. Я б дуже не хотів, щоб вона залишалася на правах, скажімо, штату Арізона чи канадського Квебеку. А така загроза є. Варто лише подивитися нові закони, які приймає Верховна Рада Союзу. Скажімо, про податкову систему, про основи економічних відносин між Союзом РСР і республіками... Уже й М. С. Горбачов чомусь не згадує про власну формулу: Союз суверенних держав. Думаю, що викликано це тиском на Президента з боку союзної бюрократії різного рангу.

Або реформи прем'єр-міністра В. Павлова щодо структури державного управління. Знову права республік утисковуються. Але вони вже не хочуть з цим миритися. Вони хочуть бути суверенними державами і, переконані, стануть ними.

КОР.: На сесії Верховної Ради республіки ви вносили пропозицію звернутися до Комітету Конституційного нагляду СРСР...

В. П.: І не лише. Ще раніше про це говорили юристи, зокрема — В. Шишкін. Це ж факт: Верховна Рада Союзу, приймаючи постанову про референдум, явно перевищила свої повноваження, порушила власні ж закони. Ніхто не зміг довести, що це не так. Тому я вважаю, що навіть, погодившись проводити референдум, ми повинні були б звернутися до Комітету конституційного нагляду СРСР, щоб він зробив свій висновок щодо правомочності постанови Верховної Ради СРСР. Однак такого звернення наш парламент усе ж не став приймає, не бажаючи конфліктувати з союзним органом. По-моєму, це дуже небезпечно — коли політичний розрахунок бере гору над законом. Хоч для неправової держави в цьому нічого дивного немає.

КОР.: А як ви ставитесь до тверджень про некоректність питання в союзному бюлетені?

В. П.: Некоректне — це ще м'яко сказано. Там же, по суті, три питання і всі — різні. А вимагається одна відповідь! Я, наприклад, за Союз, за дотримання прав і свобод людини, — але проти «оновленої федерації». Бо вважаю її міфом.

КОР.: Може, праві ті, хто каже: головне проголосувати за Союз, а далі все визначить Союзний договір.

В. П.: Та ж справа в тому, що 17 березня нам пропонується союзний бюлетень, у якому вже закладено безальтернативну форму Союзу, — «оновлену федерацію». Отож, пропонуємо «за», а тоді той же М. С. Горбачов при укладенні Договору скаже: бачите, а ваші люди — за федерацію... Тому я за те, щоб Центр був не прикраскою, а координуючим органом, який би відповідав за реалізацію 5-6 функцій, делегованих йому знизу.

Я за те, щоб Україна стала реальним суб'єктом міжнародного права. Чим вона гірша за Данію, Фінляндію чи малесенький Ліхтенштейн?

КОР.: А як настроєні політичні партії України щодо референдуму?

В. П.: Усі, крім КПУ, підтримають республіканську формулу, але не Союзу. Та і в КПУ, зрештою, дуже все неоднозначно. Думаю, ви вже помітили різницю в позиціях Л. Кравчука та І. Плюща, з одного боку, — і С. Гуренка та О. Мороза з другого? ЦК хоче «оновленої федерації». Проте багато комуністів хочуть так реального суверенітету України. Це було добре видно і в парламенті під час дискусій та голосування. В Компартії сьогодні відбувається процес ідейного розшарування, там є різні люди з різними позиціями.

КОР.: Що ви маєте на увазі?

В. П.: Я маю на увазі ту «лапшу», яку вішають людям на вухо штатні пропагандисти. Лякають людей розривом економічних зв'язків, рідних контактів, національними чварами, ставлять у приклад Європу, яка, мовляв, інтегрується, а ми от розбігаємося... Ну, по-перше, покажіть мені політика, який хоче розірвати економічні зв'язки? Україна, наприклад, для того й уклала з усіма республіками угоди, щоб ці горизонтальні зв'язки були міцніші. Або Європа — я б зовсім не заперечував, щоб наш Союз нагадував європейську співдружність...

Усі соціологічні дослідження свідчать — більше 60 відсотків населення України проголосує за Союз. За оновлену федерацію. Хоча я сумніваюся, що хоч один відсоток із тих 60 і більше ясно уявляють, на якій основі будуватимуться стосунки між центром і республіками у тій оновленій федерації і чим вона відрізнятиметься від «старої» федерації та яким це чином її можна оновити? Хіба що, як писав мій колега, спробувати із баби зробити дівку...

Тож дивують постійні розмови про ту оновлену федерацію. Багато хто, думаю, не розуміє змісту цих слів. Але ж є серед тих агітаторів і люди, які свідомо вводять людей у оману. Інакше назвати це важко.

Сьогоднішня федерація з її війною, законами, підірваною економікою, перекошеною культурою аж ніяк не може

задовольнити будь-кого. Будь-кого з простих громадян, але не з величезної армії чиновників з безлічі відомств і міністерств, які до недавнього часу мали неперечне право розпоряджатися землею, водами, лісами, золотом, нафтою (усім!) однієї шостої земної кулі. Кому ж, як не їм вигідна та стара (а тепер стара, бо сьогодні не маємо ні яких конкретних планів її оновлення) федерація?

Говоримо про якийсь сепаратизм. Чий? Український, російський, вірменський? Всім народам, крім центру, не потрібна федерація, яка є зараз. Економічні зв'язки — так, необхідні. І знову ж нам постійно наві'язують думку, що без центру вони неможливі. Ах, як звикли ми бути радянськими людьми! Міністерство дало матеріали, ми зробили, а що заплатили крихти і не розпо-

«Я — ЗА УКРАЇНУ У СКЛА»

Отже, завтра — референдум. Саме він має визначити, чи погоджується народ України на «оновлену федерацію», чи він хоче жити якось інакше. Різні політичні сили до завтрашньої події ставляться по-різному, і на те у них є свої аргументи. Має їх і Комуністична партія України. Сьогодні ними діляться наш співрозмовник — секретар Кіровоградського обкому КПУ М. М. ВОЛОК.

КОР.: Миколо Микитовичу, в принципі позиції по майбутньому референдуму уже з'ясовані. До питання з Москви про Союз як оновлену федерацію український парламент додає і своє — про союз суверенних держав, в який би входила Україна на основі Декларації про державний суверенітет. Чи не змінило це, друге, питання позиції комуністів стосовно правильності свого вибору на завтрашньому голосуванні?

М. В.: Комуністи були і будуть тільки за Союз. Але не такий, яким він є сьогодні. Ми — за оновлений Союз. За оновлену федерацію, де кожна республіка буде суверенною, де вона сама вирішуватиме, як їй жити сьогодні і завтра, які повноваження делегувати центру, а якими питаннями займатися самій. Я за таку федерацію, де республіки справді стануть суверенними.

Разом з тим я відповім «Так» і на запитання українського парламенту. **КОР.:** Чи не вважаєте ви, що тверднею відповідь з обох питань передбачає згоду з різними принципами побудови майбутнього Союзу?

М. В.: Ні, не вважаю. Відповівши «Так» на перше питання, я погоджуюсь із входженням України в Ра-

дянський Союз взагалі, а на друге питання, — конкретизую, в якому Союзі хотів би жити.

КОР.: Але ж Декларація про державний суверенітет України передбачає ряд таких положень, з якими центр сьогодні категорично не погоджується. Наприклад, щодо власної армії.

М. В.: Думаю, це питання часу. Якщо Україна проголосує за те, аби залишитися у СРСР (а я думаю, що так буде), то згодом будуть знайдені спільні точки дотику і, думаю, ті суперечності, які зараз є, в майбутньому зникнуть. Ось і в новому проекті союзного договору, який був розроблений республіками і в основному погоджений із ними (за повідомленнями преси, деякі республіки, наприклад Грузія, Литва та інші, у підготовці цього проекту участі не брали — АБТ), мова йде про те, що майбутній Радянський Союз будуватиметься із обов'язковим врахуванням Декларацій про державний суверенітет і України, і Казахстану, і Росії й інших республік. Так що прийнята українським парламентом Декларація не суперечить входженню в оновлений Союз. Я б, у всякому разі, не протиставляв ці два питання.

КОР.: Миколо Микитовичу, за проведення референдуму виступають різні політичні партії і рухи, однак, як «відкрити» мінімальну ситуацію, вони сподіваються на зовсім протилежні результати. Чи є у нас в області політичні сили, з якими комуністи консолідується чи, принаймні, намагаються це зробити, аби переконати людей, що СРСР — сьогодні справді життєво необхідний.

М. В.: Стосовно області, важко сказати. Ми намагаємось співпрацю-

вати з усіма силами, які за цілісності нації. Однак, не знаю, чи за те, аби не діл 15 шматків. Інші кажуть «Так» на новане Верховною, але, по-моєму, і оновленої федерації з ними консо-

КОР.: Ви вважаєте, Україна вийде із СРСР?

М. В.: Ні, не за такі умови, що ще довго-довго розкайду. Ви Союзу поставите ки питання, розв'язувати звичайно важко.

КОР.: Але ж і публіки із Радіо не означає, що і економічні. Це означає справді стала н вою!

М. В.: Я волію суверенними, а ського Союзу. зрозуміти, що ми потрапили ратись разом.

КОР.: Однак уже сказали св іхніх держав, за це і прибал годні згадуван селення. У лнті українці, політ за її незалежн

М. В.: Я муш цього приводу що оновлений наш єдиний п

ЩО НОВОГО НА «ОСТР»

«Підавай все сумніву», — таким був один із основних життєвих принципів Карла Маркса, запозичений у древніх мудреців. Він актуальний і досі. Якби ж то люди по-філософськи ставилися до подій у світі, розглядали їх, як говориться, у діалектичному взаємозв'язку. Може і не було б тоді тиранів (Гітлер, між іншим, прийшов до влади шляхом «виборів»), не вірили б народи штучним сталінським процесам над ворогами народу». Може...

Проте час іде, а ми все одно сприймаємо лише чорний або білий колір, радісно прозріваючи завдяки черговому пророку. З ненавистю відкидаємо все старе, зрештою слідами покаяння білі шати галасливого нового. Але що ж це за нове? Візьмемо для прикладу Львів, названий без зайвої скромності «островом демократії», «духовною столицею України». Справді, це, певно, єдине велике місто в республіці, де переважна більшість мешканців повсякденно розмовляє українською мовою. Однак розглянемо політичне і духовне життя його критично.

Ще на перших мітингах епохи перебудови була висунута вимога до влади міста (на той час комуністичної) встановити в центрі пам'ятник Тарасу Григоровичу Шевченку. Де там! Влада навіть не звертала увагу на подібні «арбітражі», відкинувши за багато років спокійного існування від політичної боротьби. Ага! «Кому-

ністи проти пам'ятника Кобзареві! Ганьба!». Зрештою верхівка схамулилася, але було вже пізно, враження у львів'ян про своїх керівників склалося. Вірніше це була остання крапля в чаші їх терпіння.

Та ось уже скоро рік, як при владі «демократичні сили». Але пам'ятника так досі й немає. Цікаво, що гроші на його спорудження збирав ще Михайло Грушевський, добра традиція продовжилася і в наші часи. Пам'ятник Леніну, проте, скинути не забули, перетворивши цю акцію в апофеоз мракобісся й дикості. І все це подається як волевиявлення народу. Невже всі такі підтримали? Чи ті, хто був проти, для кого ім'я Леніна святе, кому подобається червоний прапор революції, вже не народ? Певно, ні. Співаєтьс ж на мітингах примітивна пісенька зі словами: «Тільки яничари й алкоголіки цураються рідної символіки». І все ж таки панам-«демократам» слід пам'ятати, що на виборах 1990 року перевага в голосах виборців була не дуже значущою — 53, 57, 60 відсотків.

Я навімисне беру в лапки слово «демократи». Від назви суть не змінюється. А стратегічний замисел очевидний: взяти назву «демократ», і тоді ті чи інші політичні противники автоматично стануть реакціонерами, а їхня політика буде антидемократичною.

У чому ж полягає їх «демократія»? Може в багатопартійності? Деруться, яка, власне, різниця в програмах

чи діяльності новостворених партій. Той самий антикомунізм, ті ж прокляття на всю історію з мовтня Симоненка, одні й ті ж заклики щодо повалення «тоталітарної системи» та заперечення Союзного договору, яким би він не був. Мабуть, і спонсори за кордо-

на мою думку, причина такого «широкого спектру політичних партій» часто криється у власних амбіціях їх лідерів. Кожен прагне увійти в історію, або, принаймні, самоствердитися. Ну не вийшов з нього поет, мало хто чув про його вірші, зате як політика знає кожне. Та й взагалі, ось колега, має свою партію, а що — гірший? Подібна ситуація склалася іще раніше в Польщі. Зараз невеликі партії там називають «уважаними» (уміщаються на дивані).

А може, «демократія» в деполітизації? Ірина Каленець, яка відає нині народною освітою області, пообіцяла провести деполітизацію в школі — вивести за межі навчальних закладів піонерську та комсомольську організації, замінити їх «нейтральними» «Пластою». Взагалі, деполітизація — цікава річ. Якщо ти член партії (не обов'язково Комуністичної — це стосується всіх), хто вступив до неї, мабуть, за переконаннями. Але тепер, займаючи посаду в органах, ти повинен зрештою своїх поглядів, бо навіть ж тоді потрібен формальний вихід з політичної організації? Інша справа, кому

партія посередництвом своїх членів тих закладів, де вони працюють впливу, існують Конституційні акти.

Здається, «демократія» у свободі люди католицизм, будь ласка, мо у православних їх храми та сько-католицькі, свого часу переславним. Але, шановні, чи не ти валася й уніа? І, зрештою, слід інших церков сповідувати свою не уніатам за збереження української на Східній Галичині, не слід те, забороняють козаки само батьківську — православну.

Тим часом протиріччя між ві загострюються. І хто б ви думали являється — партократи. Та невіраються у одних віруючих храмів, може, партократи організації та «поваги» зустрічі Києві? Чи, може, це комуністи Франківських православних тий добитися права спорудити свій ного? Нонсенс.

«В моєй родині жито та пшениця».
(Народна пісня).

Дубові жорна я бачила вперше і востаннє на початку 50-х років на малій малій батьківщині — у селі Савинках на Чернігівщині, яке тепер відоме сумною славою тих сіл, що потрапили під хмару чорнобильської радіації. Сусіди мого діда Чіпка (по-вуличному), з чимими дітьми я дружила, мополи на них жито і пекли хліб. Смачний! Особливо перепічки з малої

сковорідки. Аж тепер, вичитавши прислів'я, що «домашнє осідло тримається на двох кутах — печі і жорнах», згадала ті жорна, які вже точно й описати не берусь, бо бачила їх років тридцять тому.

Стоїть у сарайчику вдома ще один саморобний свідок того дідівського життя, про яке є приповідка: «І ступка, і жорна, і доля наша чорна».

Батькове прізвище теж було дуже близьке до хліба і жорен, які моло-

ли борошно до нього, — Мельник. Мабуть, хтось із прапрадідів був колись причетний до цього ремесла — шкода, не знаємо свого родослову далі як на три-чотири коліна вглуб... А хочеться знати. У книжці В. Скуратівського «Берегиня» вичитала я, що жорна ще Нестор згадав у найдавнішому творі — «Повісті временних літ». І що за давньою традицією в багатьох областях України зерно для весільного королю мали на жорнах змолоти подружки нареченої.

...Усю молодість проводжали мене з села і стрічали на в'їзді два старенькі, почорнілі від часу, згодом — безкрилі вітряки на березі вузької, але невтомної річечки Турчанки. Вітряки приїшли на зміну жорнам. Бо жорна вже й у XIX ст. на Україні вважалися «пережитком», а я їх, бач, застала ще й у середині XX і аж тепер знала, що Ф. Енгельс назвав жорна «найтехнічнішим досягненням» наших предків. Тоді ж чула й розповіді від старих, що у війну жорна рятували людей від голоду. І хоч німці під загрозою смертної кари примушували здавати їм жорна (бо борошно й для партизанів мало), жорна атримались і допомагали вижити людям у лихоліття. От і виходить, що не слід забувати історію і її символи, бо часто саме історична пам'ять рятує народ від смерті.

Пізніше в центрі села з'явився млин — водяний чи електричний, — вже не пам'ятаю тепер — не стало ніякого і вже давно. А смак домашнього хліба з домашнього борошна і досі — солодкий спомин. Бо ж змелене у вітряку борошно мало свої особливі властивості: було дуже пухким, не пріло, і паляниці з нього майже ні-

коли не були глевкими, як тепер, часто магазинні... Але ж справа не тільки в користі від колишніх вітряків і млинів. В тій же «Берегині» читаємо: «У побуті українського дореволюційного села з млином обов'язково ув'язувалися не тільки господарсько-виробничі, а й побутові форми: там, де стояв млин, дівчата водили хороводи, співали веснянок і гайок, улаштовували обрядодіїства, пов'язані з купальськими іграми, дітлахи збиралися для забавок, а селяни вирішували нагальні справи. На майдан або леваду, які обов'язково сусідили з млином, збиралися сільські сходки». А скільки пісень, приказок, загадок, прислів'їв існує (вірніше, існувало) в народі про млин! «Не торохти, як порожній млин», «Що не село, то й мельник», «Меле казна-що», «Не мели язиком, роби ділом». Мої діти вперше цього року були в моєму селі на святі першого снопа. Чули заживкові пісні. А є пісні і про млин: «Ой піду я до млина», «Коло млина — новина», «Коло млина, коло броду» і багато інших. Часто здибуємо ці образи і в класиці, і в сучасній поезії і прозі.

То, може, не варто нам забувати наших вірних колишніх «трудяг» — млини і вітряки, особливо тепер,

коли нам не вистає і енергетичних, і паливних ресурсів і коли ми зрозуміли, яка то палиця з двома кінцями — атомна енергетика? Чи, може, хто спробував би музей хліба у старому вітряку відкрити?

У Нідерландах, наприклад, і нині діє широка мережа вітряних електродвигунів. У Прибалтиці, Карелії, Ленінградській області взято під охорону всі діючі й занедбані вітряки та млини. А на Україні сьогодні діє лише кілька млинів (хоч у будівництві їх колись іноземні спеціалісти, запрошені ще Петром I, так і не змогли не те що перевершити, а навіть досягти майстерності вітчизняних). Кожен вітряк був неповторний, так народні зодчі у вітряках, без жодного гвіздка втілювали своє мистецтво.

Отож, пересипаючи власні спогади й чужі, я тихо надіюсь: а раптом наші діти не тільки тепер на уроках народознавства почують наші розповіді про історію Хліба, про те, як його сіяли, збирали, мополи і пекли, а й колись побачать живого вітряка чи млина, і не тільки в музеї народознавства, — а в дії у наших селах і, можливо, навіть у міському парку.

А. КОРИНЬ.

м. Кіровоград.

НЕДОТОРКАНИ КАРАБІНЕРИ

Наприклад, у «тому» Єлисаветграді було чотири театри, а в «цьому» Кіровограді — два, і ті не процвітають. Є ще самодіяльні — «Резонанс», «Етап», але без власних приміщень.

Всього ж на 1910 рік у місті було 40 навчальних закладів (зараз трохи більше), 10 православних храмів (тепер два), 2 єврейські синагоги (зараз — жодної), костіол, неподалік залізничного вокзалу (нині — нема). Справа тут не тільки у зменшенні кількості віруючих завдяки воєнничому атеїзму. Гірко, що в багатьох випадках закриття храмів означало і їх знесення. А кожен із них — неповторний зразок оригінальної архітектури. Збереглися лише деякі, зокрема, приміщення нинішніх картинної галереї (у добром стані), клубу працівників торгівлі (перероблене до невпізнаності). А чи знають мешканці дев'ятиповерховок напроти обласної друкарні, що вони живуть на території колишнього кладовища? Як і ті, хто на Полтавській. Тут колись були відповідно Знамянська і Петропавлівська церкви.

Судячи з плану кладовищ, що містилися між «Червоною зіркою» і Новомиколаївкою, у Єлисаветграді, крім православних (українців, росіян, греків, молдаван) та євреїв, жили ще католики, магометани, лютерани, караїми. Чи мали вони свої храми? З інших джерел відомо, що так, але на цій карті позначок немає.

Чотири ярмарки збиралося на початку століття у Єлисаветграді, тепер — один. Покупців зросло — товарів нема. Хоча їх виробників — підприємств нині тільки крупних більше 20 проти 5 тодішніх (всі були приватні). Семимильні кроки зробила індустрія — тільки куди?

У центральній частині старого міста є 3 позначки «Вигін». Один за Ковалівкою, другий приблизно на початку проспекту «Правди», третій — де нинішня Балка. Втім, старожили Кіровограда пам'ятають, як ще після війни мало не в міській смузі паслися корови...

Чим старий Єлисаветград не обійшов нового, так це бідністю на зелені. На величезному масиві між Катранівкою, нинішньою Новоолексіївкою, залізницею і Соллодкою Балкою — три крихітні зелені плямочки. На місці нинішнього парку імені Леніна — кавалерійський плац. За цими межами — зелень міського саду (біля телецентру), садів Лайєра і Альгамбра (біля мосту по нинішній вул. Жовтневої революції, тепер цих садів немає), дач — нинішні Арнаутово, Маслениківка. Так що дендропарк біля старого автовокзалу можна б вважати досягненням сучасників, аби його не обрізали на пам'ятник, автостоянку, кафе і кінотеатр, які могли б чудово розташуватися в інших місцях.

Звичайно, дивлячись на написи «Барак» (приблизно біля «Гідросили») і «Землянки» (коло міського саду та на території 90-го корпусу «Червоної зірки»), від ностальгії не зітхне ніхто. А от 10 площ проти фактично однієї вражають. Це крім іподрому (він був за нинішньою Уфимською вулицею), циклодрому і спеціальних майданів для ігор та гулянь (міський сад).

Від вулиць старого Єлисаветграда за неповних 90 років залишилися рідкі й ніжні. Тобто не від самих вулиць — їх планування, судячи з карти, в районах Кушівки, Бикова, Пермського, центру збереглося майже цілком, Бикова, Пермського, центру збереглося майже цілком, Бикова, Пермського, центру збереглося майже цілком, Бикова, Пермського, центру збереглося майже цілком.

не кажучи вже про Черемушки, й те, що за ними, у північній частині міста, були села, або степ. Стерлися з карти, а отже, поступово й з пам'яті, назви вулиць.

З найстаріших, найдовших і найцентральніших вулиць перехрещування уникла практично тільки Карабінерна. Написала і злякалася: хоч би сьогодні хтось не «схаменувся», не вгледів тут щось мілітаристське та не приліпив скореньку вулиці ім'я якогось халіфа на годину. Щоб через десяток років або й на другий день табличку з його ім'ям заляпали фарбою чи й геть зірвали. Хороший чи поганий той карабінерний полк, який тут квартирував, але він був, і це залишилося в історії. Може, когось із наших читачів зацікавить несподівана назва вулиці (а жодному місті не зустрічала такої!), і він докопається і до історії того полку...

Хороша чи погана була червона гвардія, але вона існувала і має право зостатися в назвах. Тільки чому вкарбовуватися в скрижалі треба словесним прийомом — Червоногвардійська замість Архангельської? Бериславська — Егорова, Покровська — Р. Люксембург, Петропавлівська — Енгельса, Миргородська — Калініна, Бульварна — Фрунзе, Преображенська — Карла Лібкнехта, Інгульська — Декабристів... — і так кілька десятків назв. Деякі перелицьовувалися тричі. Болотна — Каменева — Пролетарська, Михайлівська — Зінов'єва — Кірова.

Деякі старі назви були не надто самобутніми чи навіть безликими (Петрівська — тепер Шевченка), багато ж із новим найменуванням загубили свою прив'язаність саме до того місця, де вони знаходилися. На Двірцевій (тепер Леніна) досі є два палади; на Кавалерійській (тепер Орджонікідзе) справді були казарми кіннотників. Солдатська (там колись стояв Перемський полк) стала вул. 20-річчя міліції. Нічого не маю проти міліції, але чи й не дата, та ще й поспробуй вимов. Чи таку назву дали вулиці за небезпосередньою близькістю до закладу, де міліції є робота — в'язниці? Вона, до речі, і в 1913 році була там, де й тепер.

Більшість післяреволюційних назв політовані. Так утверджувався революційний «новий світ». Що це за Олександрівська — чи не від царського імення, була? Геть царя, і хай носить вулиця ім'я товариша Володарського, хоч він до цього міста має відношення по-стільки-поскілки. Бога нема, хай живе соціалізм, і провулок Духовний стає Тракторним. Але от чому провулок Чеховський став Сухумським — не добуру. Чехорою здавна звався цілий масив (частина теперішньої вулиці 50-річчя Жовтня). Нова назва вимагала хоч якихось паралелів із субтропіками — підіть пошукайте їх на берегах помийного потоку, що не замерзає в цьому «Сухумі» цілорічно...

Ближче до околиць збереглося більше назв старих, здебільшого нейтрального змісту — Кримська, Колодязна, Чигиринська вулиці.

Наша пристрасть (не тільки в Кіровограді) — давати всьому імена людей. Серед них є безумовно достойні особистості, чия діяльність із часом не переоцінюється. Інших перестають вважати вартими доброї пам'яті, і часто, особливо останнім часом, з цими іменами виходить конфуз. Чи не краще було б сто разів відміряти, а раз відрізати, перш ніж спішити закарбувати чие б то

«СТАРІЙ ЄЛИСАВЕТГРАД» — ТАК ІМЕНУЄТЬСЯ ПУТІВНИК ПО НАШОМУ ОБЛАСНОМУ ЦЕНТРУ ДОРЕВОЛЮЦІЙНИХ ЧАСІВ (1913 Р.), ВИПУЩЕНИЙ ОБЛПОЛІГРАФ-ВИДАВОМ. ФОТОГРАФІЇ, СТАТИСТИЧНІ ДАНІ, КАРТА СТАРОГО МІСТА — ТХ МИМОВОЛІ ПОРІВНЮЄШ ІЗ СЬОГОДЕННЯМ.

не було ім'я навіть у назві нового об'єкту? Про старі вже не кажу. Гадаю, варто було б повернути (звісно, за згодою жителів) єлисаветградським вулицям історичні, прив'язані до краю, назви. Може, не всі. Ось, приміром, була Олексіївська. Нічого видатного, таких назв тисячі. Тепер Гагаріна. Навряд чи хто заперечить, що перший астронавт космосу заслуговує згадки нащадків.

Нові назви — новим вулицям. Хіба поганий принцип? Недавно з'явився на карті Кіровограда проспект імені нашого земляка Володимира Винниченка. На місці колишнього Банного провулку (його знесли) і теж знесеної приватної забудови. Тут більш-менш усе в порядку. А ось у пресі щойно промайнуло повідомлення: десь на Західній Україні перейменували вулицю Суворова (російського полководця, давно покійного) на вулицю Джорджа Вашингтона (президента США, котрий теж давно на тому світі). Воїстину: від великого до смішного один крок. І це ж уже було, було...

До речі, ви помітили, що часом народна пам'ять зберігає в назвах імена незалежно від звань, орденів і заслуг тих, кому ці імена належали? Може, ті люди були навіть напасниками! Як хан Мамай. Але назва Мамаїв курган переходить із покоління в покоління. Лефортово. Аскольдова могила — тільки вузькі спеціалісти знають, хто були люди, чий імена носять мікрорайон у Москві і парк у Києві. Але приберуть ці назви, які часто згадуються в художній літературі, мемуарах, на старих картах — і з книги історії буде безповоротно втрачено безцінні сторінки.

Такі назви часто неофіційні, не задокументовані, що не зважає їм побутувати в народі. Кіровоградці пам'ятають підірваний вибухівкою задля сумнівної набережної «Будинок Заславського».

І досі ми говоримо «дача Песецького», «склад Брайченка».

Маю ще один подібний цьому план-буклет — старої Одеси. Обидва висять на стіні. Цікаво! Сама б хотіла знати, що було раніше, наприклад, у Голованівську, з його катакомбами, Новомиргороді зі старими маєтками і руїнами замків, на перехресті багатьох торгових шляхів — Бобринці... Райцентр Петрове. Бачила там старі могильні плити з таємничими написами невідомою мовою і напіврозкриті стовпчики в левадах і городах над Інгульцем. Казали, що то залишки знаменитого індоєвропейського телеграфу. Багато відкриттів обіцяла б і топографічна біографія Олександрії. Або Нової Праги. Певно ж, щось єднає її з Прагою старою — столицею Чехо-Словаччини?

Чи знайдуться охочі видати історичні карти цих та інших міст із багатим минулим? Оформлені, наприклад, у вигляді календарів, такі буклети добре б розходилися як сувеніри і за договірною ціною — пам'ятаймо про ринок I, певно, викликали б інтерес до краєзнавства, історії, пробудили дослідницький інтерес у тих, хто досі ліпив на стіні лише голі дівці — пам'ятаймо про хаос у головах школярів і студентів через замовчування, перелицювання й тасування цілих пластів історії.

Н. ДАНИЛЕНКО.

В. ЦОЙ

ХОЧУ
БЫТЬ
С
ТОБОЙ

Мы не видели солнца уже несколько дней,
Наши ноги утратили крепость на этом пути,
Мне хотелось войти в дом, но здесь нет дверей,
Руки ищут опору, но не могут найти.
Я хочу быть с тобой.
Я сточил не один медиатор о тёрку струны,
Видел много озёр, но не видел морей,
Акробаты под куполом цирка не слышат прибой.
Ты за этой стеной, но я не вижу дверей.
Я хочу быть с тобой.
Я родился на стыке созвездий, но жить не могу.
Ветер двадцать метров в секунду ночью и днём.
Раньше я читал книги, а теперь я их жгу,
Я хотел идти дальше, но я сбит с ног дождем.

АЛЕ Я ЗБИТИЙ З НІГ ДОЩЕМ

Група «Кіно». Будемо справедливими: ця ленинградська бригада була б усього лиш «однією із...», якби не Віктор Цой. Що на місці «Кіно» могла б грати будь-яка інша більш-менш професійна група, стало ясно не так уже й одразу. Випущений за життя Віктора диск «Начальник Камчатки» не помічений виразними індивідуальними особливостями. Музика як музика, простуваті мелодія і вокал, та й текст такі вже були в ходу в андеграундному середовищі, тобто в неофіційному, «підпільному» мистецтві. Можливо, перший прорив Цоя як яскравої творчої особистості до широкої (поза концертними залами) публіки стався після програм радіостанції «Юность». Пісні «Група крови» та «Звезда по имени Солнце» — це було щось досі нечуване. А коли Віктор Цой з цими піснями появився у фільмі «Голка», то і сам став досі небаченим.

Він був відсутнім навіть коли знаходився серед нас. Неговіркий, неусміхнений, нерізкий у рухах на сцені і в кіноролях. Він був таємничим, він був нетутешнім, як його пісні. Строго кажучи, віршовані рядки Віктора Цоя подеколи технічно невправні, надто що стосується

дотримання поетичного розміру і ритму. Але вони магнетично ваблять своїм духом. У кожному тексті є спроба відриву. Можна було сказати «спроба польоту», але ні. Ліричний герой Віктора Цоя хоч і був підлітково-романтичним, все ж урешті-решт виявляється тверезим реалістом. Він рветься від пивних ларків, рветься з «не свого кола», звідти, де нема сонця. Рветься до озер, морів, туди, де за вікном теплий вогник... та немає дверей і збиває з ніг дощ. Але він у цих своїх спостереженнях не цинік — скоріше мудрець, котрий усе розуміє і намагається якось виборсуватися з цієї порожнечі. Хоча б піснями. Більшість же з нас і цього не може — чи не тому нам так потрібні пісні Віктора Цоя тепер, коли його самого вже нема і ми боїмося, що таких пісень уже не буде ні в кого?

На знімку: момент концерту пам'яті Віктора Цоя в Лужниках. (Москва).

У Москві створено фонд імені Віктора Цоя. У його планах — відкриття студії для музикантів-початківців, музею Цоя в Ленінграді й радянського Діснейленда — аналогу чарівного американського парку атракціонів, який дуже сподобався колись Вікторові...

Виктор ЦОЙ

МОИ ДРУЗЬЯ ИДУТ ПО ЖИЗНИ МАРШЕМ

Пришел домой и, как всегда,
опять один,
Мой дом пустой,
но зазвонит вдруг телефон,
И будут в дверь стучать и с улицы
кричать,
Что хватит спать, и пьяный голос
скажет: «Дай пожрать!».

Мои друзья всегда идут по
жизни маршем,
И остановки только у пивных
ларьков...

Мой дом был пуст,
Теперь народу там полно,
В который раз мои друзья там
пьют вино,
И кто-то занял туалет уже давно,
разбив окно,

Но мне уже, признаться, все равно.
Мои друзья всегда идут по
жизни маршем,
И остановки только у пивных
ларьков...

А я смеюсь,
Хоть мне и не всегда смешно.
Я очень злюсь,

Когда мне говорят,
Что жить вот так,
как я сейчас, нельзя.
Но почему? Ведь я живу...

На это не ответить никому.
Мои друзья всегда идут по
жизни маршем,
И остановки только у пивных
ларьков...

ФИЛЬМЫ

Ты смотришь мне в глаза,
Ты смотришь мне в глаза,
Но темные стекла хранят мою душу.

Мы вышли из кино, мы вышли из кино,
Ты хочешь там остаться, но сон твой нарушен.
Ты так любишь эти фильмы, мне
Знакомы эти песни.
Ты так любишь кинотеатры, мы вряд ли
сможем быть вместе.
Ты смотришь мне в глаза,
А я смотрю вперед.
Ты говоришь, что я похож на киноактера,
И ты меня зовешь.
А я иду домой,
Я знал, что будет плохо, но не знал, что так скоро.
Ты хочешь, чтобы я
Остался навсегда с тобой,
Ты хочешь, чтоб ты пела, а я тебя слушал.
Оставь меня в покое, оставь меня в покое,
Оставь меня в покое, не тронь мою душу.

ДЕРЕВО

Я знаю, мое дерево не проживет
и недели.
Я знаю, мое дерево в этом
городе обречено.
Но я все свое время провожу
рядом с ним,
Мне все другие дела надоели,
Мне кажется, что это мой дом,
Мне кажется, что это мой друг.

Я посадил дерево,
Я посадил дерево...

Я знаю, мое дерево завтра может
сломать школьник,
Я знаю, мое дерево скоро
оставит меня.

Но пока оно есть — я всегда
рядом с ним.

Мне с ним радостно, мне с ним
больно,
Мне кажется, что это мой мир,
Мне кажется, что это мой сын.

Я посадил дерево,
Я посадил дерево...

ВРЕМЯ ЕСТЬ, А ДЕНЕГ НЕТ, И В ГОСТИ НЕКУДА ПОЙТИ

Дождь идет с утра,
Будет, был и есть,
И карман мой пуст,
На часах — шесть.
И курить нет, и огня нет
И в окне знакомом не горит
свет.

Время есть, а денег нет, и в гости
некуда пойти.
И куда-то все подевались вдруг,
Я попал в какой-то не такой круг.
Я хочу пить, я хочу есть,
Я хочу просто где-нибудь сесть.
Время есть, а денег нет и в
гости некуда пойти...

ВОСЬМИКЛАССНИЦА

Темной улицей вдвоем
Куда-то мы с тобой идем,
Я курю, а ты конфетки ешь,
И светят фонари давно,
Ты говоришь — пойдем в кино,
А я тебя зову... а, да-да, конечно...

Восьмиклассница...
Ты говоришь, что у тебя
По географии трояк,
А мне на это просто наплевать,
Ты говоришь, из-за тебя
Там кто-то получил синяк, —
Многозначительно, но молчу,
И дальше мы идем гулять.
Мамина помада, сапоги старшей
сестры,
Не легко с тобой,
А ты гордишься мной.
Ты любишь своих кукол и
воздушные шары,
Но ровно в десять мама ждет
тебя домой.
Восьмиклассница...

**КОРОТКИЙ ОПИС
ОЗДОРОВЧОЇ СИСТЕМИ
БЯНЬ ЧЖИЧЖУНА:**

Ця оздоровча система — найавторитетніша в Китаї. Вона відноситься до Хуашанської школи дао і успадкована від Древніх даосів. Вона сформувалася на основі стародавньої китайської медицини та дихальних вправ. Шляхом безперервних пошуків, вона практично увібрала у себе досвід інших оздоровчих систем. У давні часи секреті описуваної оздоровчої системи можна було передавати лише китайським володарям у суворій таємниці. Її називали «Ваньшоугун» (тобто «Гімнастика десяти тисяч років»). Оскільки методика Хуашанської школи оригінальна й ефективна, китайські володарі різних епох цінували її особливо високо, а даоси цієї школи вважали її своїм скарбом.

За сивої давнини імператорський двір ставив саме даоську систему на перше місце за те, що вона мала якість, яких не було в інших оздоровчих системах. Її не можна порівнювати з ушу або цигуном. Ця

(Продовження).
(Початок див. у № 9
за 2 березня).

система не потребує застосування сили, не має бойового характеру. Мета оздоровчої системи Хуашанської школи — здоров'я та довголіття. Головне її завдання — примусити кров циркулювати по судинах. Вправи й рухи цієї системи направлені на активізацію роботи статевих залоз. А найголовніше, що все це у комплексі повинно стимулювати «нижню дань». У розумінні даосів «нижня дань» є точка «хуейнь» та статеві залози. Робота над «нижньою данню» підвищує функцію статевих залоз; при цьому у фізіології людини стануться позитивні зміни і тим самим підвищиться життєва активність. У цьому і полягає суть методу, відродженого Бянь Чжичжунем, а також відміна його від інших китайських оздоровчих систем. Звичайні ушу, тайцзицюань та цигун у своїх вправах головно місце надають зовнішній роботі, виступають за тренування «верхньої і середньої даньтянь». Хуашанські даоси надають більше значення внутрішній роботі, тренуванню «нижньої анутрішньої даньтянь». Ще одна особливість цього методу: на заняттях виконуються кидання, на-

тискання, погладжування, затискування, крутіння та інші рухи, спрямовані на активізацію функції статевих залоз та ефективне регулювання, покращення функції всієї ендокринної системи. Все це дозволяє досягнути її найтоншої рівноваги і єдності, при якій рівень виділення гормонів стає вищим. Під впливом вправ цієї системи кожна людина може по власній волі покращити та підсилити статеву функцію. Ефект цих вправ перевищує дію ліків, які застосовуються для лікування послаблення статеві функції. Підсилення цієї функції людського організму свідчить про його здоров'я та життєздатність. Тому цей метод — це, звичайно ж, метод само зміцнення. Постійні заняття приводять до бажаної мети — зміцнюють статеву систему, подовжують молодість. Хоча система вправ Хуашанської школи слугувала колись феодалним володарям, вона, незважаючи ні на що, належить історії усього людства і є безцінним культурним здобутком далеких предків. Сьогодні ми повинні розвивати цю спадщину заради нашого щастя та щастя наших нащадків.

Ця оздоровча система включає у себе сім положень: стоячи, сидячи, напівчипки, на колінах, поповзом, у перекиді, лежачи. У кожному положенні є декілька вправ.

Вправи у положенні стоячи є підготовчими і покладають основу інших вправ. Вправи в положенні лежачи — центральні. Вправи в положенні сидячи, напівчипки, на колінах, поповзом та у перекиді можуть виконувати тільки ті, хто досяг певного рівня, початківцям вони не рекомендуються. Необхідно пам'ятати, що даоси-адепти ніколи не нехтували підготовчими та допоміжними вправами у положенні стоячи, поступово проходячи вправи всіх шести положень до вправ у перекиді. Виконувати їх треба поступово, послідовно, одне за одним. Потім повернутися до вправ у положенні стоячи. Таке повторення подібне до дороги-серпантину в горах: круг за кругом людина підіймається до вершини, до досконалості. Читачі, які зацікавлені оздоровчою системою даосів, не повинні вважати вправи стоячи та сидячи всього лише підготовчими та допоміжними, і не варто займатись ними недбало та нерегулярно. Варто зрозуміти, що хоча вправи у положенні стоячи та сидячи й не є центральними вправами цієї оздоровчої системи, але вони мають величезне значення. Наприклад, тільки вправи у положенні стоячи допомагали багатьом пацієнтам позбутися хвороб, стати бадьорими, життєстійкими. Всі, хто будуть займатися за цим методом, повинні зрозуміти одне: ця оздоровча система не аналог ушу. Мета ушу — боротьба. Так, в ушу, якщо ти не кваліфікований, тебе б'ють. Тому ті, хто займається ушу, повинні бути спритними; тільки такі й пе-

ремагають. Мета ж системи Хуашанської школи, повторюю, — здоров'я, збереження молодості, довголіття. Адже тільки за допомогою спритності не досягти мети. Ні в якому разі не можна прагнути виконання центральних вправ і нехтувати підготовчими та допоміжними.

Всі сім положень — сидячи, стоячи, напівчипки, на колінах, поповзом, у перекиді, лежачи, — тісно пов'язані між собою. При цьому вправи у кожному положенні є немов би самостійною системою. Всі вправи поділяються на чоловічі та жіночі. І кожен обирає їх відповідно до своєї статі. Тільки цілеспрямовані вправи дають суттєві результати. І ще: вправи кожного положення є автономними, і не обов'язково виконувати вправи у всіх положеннях, можна займатися на власний розсуд і виконувати 1—2

вправи з положення стоячи та сидячи. Всі вони в однаковій мірі ефективні.

Початківці повинні в першу чергу приступити до занять вправами у положенні стоячи. Спочатку можна обрати одну чи кілька вправ цієї групи і займатися щодня близько 10 хвилин. Коли вправи у положенні стоячи будуть засвоєні і організм звикне до них, можна вважати, що вже досягнуто перших результатів. Слідом за цим можна приступити до вправ другої групи. Важливі поступовість та постійність. Пройде небагато часу, і ви впевнитесь, яке чудо Хуашанської школи дао.

ВІД РЕДАКЦІЇ: наступні публікації про хуашанську школу дао готуються до друку і будуть друкуватися без попередження.

Підготував
Т. ЛЕОНІДОВ.

КІРОВОГРАДСЬКА ШВЕЙНА
ФАБРИКА

«УКРАЇНА»

РЕАЛІЗУЄ:

автомобілі «ГАЗ-53» бортовий та автофургон;

— може обміняти паливний заправник на базі автомобіля «Урал» з причепом загальною ємкістю 10 тонн на автомобілі «КАМАЗ», «РАФ» або легковий автомобіль не старіший 2-х років.

Наша адреса: 316050, м. Кіровоград, вул. Володарського. 52/77. Фабрика «Україна».

Телефони: 22-64-29; 24-95-77.

**ВІДПОЧИНОК
В АЛУШТІ**

У РЕСПУБЛІКАНСЬКОМУ МОЛОДІЖНОМУ ТУРИСТИЧНОМУ ТАБОРІ «ЮНІСТЬ» ПРОПОНУЄ ОБКОМ КОМСОМОЛУ.

ПУТІВКИ НА КВІТЕНЬ І ТРАВЕНЬ.

ТРИВАЛІСТЬ — 18 ДНІВ.

ЦІНА ДО 360 КРБ. (БА-

ГАТО? НЕ ДИВУЙТЕСЬ. У ДВЕРІ СТУКАЄ РИНОК. ТАКЕ Ж ЗАДОВОЛЕННЯ У ЗВЧАЙНИХ — НЕ МОЛОДІЖНИХ — БУДИНКАХ ВІДПОЧИНКУ КОШТУВАТИМЕ МАЙЖЕ 700 КРБ.).

ПРОЖИВАННЯ У ДВОМІСНИХ ГОТЕЛЬНИХ НОМЕРАХ, ТРИРАЗОВЕ ХАРЧУВАННЯ. ПЛЮС

ТАКІ ЗРУЧНОСТІ: ПЛАВАЛЬНИЙ БАСЕЙН, СПОРТИВНІ МАЙДАНЧИКИ, ЗНАЙОМСТВО З ВИЗНАЧНИМИ І ПАМ'ЯТНИМИ МІСЦЯМИ.

ВІДДАЙТЕ СВІЙ ВІЛЬНИЙ ЧАС ВЕСНЯНОМУ СОНЦЮ! ВОНО НАДЗВИЧАЙНО КОРИСНЕ! ДОВІДКИ ТЕЛЕФОНАМИ: 24-87-63; 24-74-66.

З 18 по 24 березня

понеділок

18 БЕРЕЗНЯ

▲ УТ

16.00 — Новини. 16.15 — Для дітей. «До мій солі». 16.45 — Народна музика. 17.30 — «На квітський хвилі». Інформаційний випуск. 18.00 — Концерт з творів С. Прокоф'єва. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Хто ми... Громадянсько-політичний тижневик. Час. тина 1. 20.45 — На добраніч, діти! 21.05 — Естрадний концерт. 21.25 — Хто ми... Частина друга. 22.25 — Благодійний концерт народного артиста УРСР В. Писарева та артистів Донецького балету. 23.30 — Вечірній вісник. 00.00 — Нічний телезал. Кінокомедія «Не ходіть дівчата заміж».

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «Ранок». 9.00 — «Контакт». Економічний огляд. 9.15 — «Назми... Казки... Казки старого Арбата». Художній фільм. 11.00 — Футбольний огляд. 11.30 — «Охорона грамота». «Історія одного музею». 12.00 — ТСН. 12.15 — Фігурне катання. Чемпіонат світу. Показові виступи. 15.00 — ТСН. 15.15 — «Світ захоплених». 15.30 — Короткометражні художні телефільми. 16.20 — Виступає ансамбль «Дністрияни» (Львів). 16.30 — Дитяча година. З уроком французької мови. 17.30 — Прем'єра документального телефільму «Зоряні години генерала». 18.30 — «Меридіан». Міжнародні новини. 18.45 — «Ядемо до ринку». «Про товари, послуги й ціни». Передача 1. 19.30 — Фотокурс «Земля — наш спільний дім». 19.35 — Прем'єра художнього телефільму «Ох, цей жакхливий, жакхливий телевізор». 21.00 — Час. 21.45 — «Рідного неба миле світло». 23.15 — «Я вам заспіваю». Третій Всеукраїнський фестиваль авторської пісні в Києві. 0.25 — ТСН. 0.45 — Нічне ТБ. «Двос в дорозі». Художній телефільм. 2.00 — «Шуман в Росії».

ОГОЛОШЕННЯ

Міняємо двокімнатну квартиру площею 32 кв. м. зі всіма зручностями, кімнати окремі, є телефон на дві однокімнатні. Адреса: м. Кіровоград, вул. Героїв Сталінграда, буд. 11, кв. 62 на район Кривоногого ринку, 4 поверх 5-ти поверхового будинку. Довідки по телефону 23-28-95

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — Ранок ділової людини. 8.00 — Гімнастика. 8.15 — «Гостав Курбе». Науково-популярний фільм. 8.35. 9.35 — Фізика. 10 кл. Робітничі професії плазми. 9.05 — Італійська мова. 10.05 — Мама, тато і я. 10.35. 11.35 — Астрономія. 11 кл. Зірми. 11.05 — «Бурда моден» пропонує... 12.05 — «Хворий, та й годі». Художній телефільм. 1 і 2 серії. 14.05 — «Планета». Міжнародна програма. 17.00 — Футбольний огляд. 17.30 — «Уроки «Домострою». Передача 2. 18.25 — Телестудії міст РРФСР. (Уфа). 19.00 — Музичний телебачення. «Зоряна година». Передача 4. 19.40 — «Пять хвилин весни». 19.55 — Колаж. 20.00 — Вечірня назва. 20.15 — «Турботи спільні». 20.45 — «Алта-91». 21.00 — Час. (З сурдоперекладом). 21.45 — Час для роздумів. Художній телефільм. 22.50 — «Прочани». Документальний телефільм.

вівторок

19 БЕРЕЗНЯ

▲ УТ

7.30 — Відеоблок «Ранкова мозаїка». (Гімнастика, Мультфільм. «Телекспрес». Господини на замітку. Музика. «Хортиця крізь віми». Погода). 9.00 — «Немирущий кобзар». Літературно-музична композиція за творами Т. Г. Шевченка. 9.50 — Документальний фільм «Ходові іспити». 10.20 — Співає заслужена артистка УРСР А. Кудлай. 10.35 — «Шкільний екран». 8 клас. Фізика. 10.55 — Художній фільм «В'язень замку Іф». Фільм перший. 1 серія. 12.00 — Доброго вам здоров'я. Увага: Гострі кишкові інфекції. 16.00 — Новини. 16.10 — Для дітей. «Веселка». 16.35 — Співає В. Удовиченко. 17.00 — Художня панорама. 18.00 — На третій сесії Верховної Ради УРСР. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — На третій сесії Верховної Ради УРСР. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — На третій сесії Верховної Ради УРСР. По закінченні — «Нічний телезал». Художній фільм «Ар-хі-ме-ди».

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «Ранок». 9.00 — «Актуальний репортаж». 9.15 — «Ох, цей жакхливий, жакхливий телевізор». Художній телефільм. 10.50 — Дитяча година. З уроком французької мови. 11.50 — «Душа була полна». Документальний телефільм. 12.00 — ТСН. 12.15 — «Рідного неба миле світло». 15.00 — ТСН. 15.15 — «Залізні ігри». Художній телефільм. 16.25 — «Ному потрібен космос на Землі?». 16.45 — Дитячий музичний клуб. 17.30 — Хвилини поезії. Володимир Нежданов. 17.35 — «Біль і надія». Тележурнал. 18.20 — Хокей. Чемпіонат СРСР. «Спартак» — ЦСКА. У перерві — 19.05 — «Меридіан». Міжнародні новини. 21.00 — Час. 21.45 — ВІД представляє: «Поле чудес». 22.30 — Чемпіонат світу з боксу серед професіоналів. Суперважка вага. Зустріч Майка Тайсона (США) з Донованом Руддоном (Канада). 23.30 — «Естрадний вернісаж». 0.20 — ТСН. 0.40 — Нічне ТБ. «Дівчина і море». Художній телефільм. 1.45 — «Музей на Делегатський». «Карголілля — край заповідний». 2.10 — «І жартома і всерйоз». Кіноконцерт.

Загублений учнівський квиток, виданий Кіровоградським машинобудівним технікумом на ім'я ЗІНІЧА Петра Васильовича, вважати недійсним.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — «Художник Олександр Іванов». Науково-популярний фільм. 8.35. 9.35 — Фізика. 11 кл. Сучасні засоби зв'язку. 9.05 — Французька мова. 1 рік навчання. 10.05 — Французька мова. 2 рік навчання. 10.35. 11.35 — Географія. 7 кл. Піанічний льодовитий океан. 11.05 — Здоров'я. 12.05 — «Час для роздумів». Художній телефільм. 13.10 — Музичний телебачення. «Зоряна година». Передача 4. 13.50 — «Пять хвилин весни». 14.05 — Телестудії міст РРФСР. (Уфа). 14.40 — Ритмічна гімнастика. 17.00 — К. Зідаров. «Царська милість». Фільм-спектакль МХАТУ Союзу РСР ім. Горького. 18.20 — Мультфільм. 18.30 — Енологія. Суспільство. Людина. 19.45 — Парламентський вісник Росії. 20.00 — Вечірня назва. 20.15 — «Наші проблеми очима Діона Крістала». 20.30 — Ритмічна гімнастика. 21.00 — Час. (З сурдоперекладом). 21.45 — На сесії Верховної Ради СРСР. 22.45 — «Дружина моя, діти мої». Художній телефільм. 23.50 — Грає Омський симфонічний оркестр.

середа

20 БЕРЕЗНЯ

▲ УТ

7.30 — Відеоблок «Ранкова мозаїка». 9.00 — Концерт української симфонічної музики. 9.30 — Художній фільм «В'язень замку Іф». Фільм перший. 2 серія. 10.35 — Шкільний екран. 7 кл. Фізика. 11.05 — Звучить гітара. 11.40 — Шкільний екран. 8 кл. Музика. 16.00 — Новини. 16.10 — Для дітей. «Старти надії». 16.40 — Говоримо українською. 17.00 — Концерт з творів Д. Сичинського. 17.30 — «День за днем». (Кіровоград). 18.00 — На третій сесії Верховної Ради УРСР. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — На третій сесії Верховної Ради УРСР. 20.45 — На добраніч, діти! 21.05 — На третій сесії Верховної Ради УРСР. 22.45 — Футбол. Кубок володарів кубків. 1/4 фіналу. «Барселона» (Іспанія) — «Динамо» (Київ). 00.30 — На третій сесії Верховної Ради УРСР.

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «Ранок». 9.00 — «Діловий кур'єр». 9.15 — Мультфільм. 9.35 — Хокей. Чемпіонат СРСР. «Спартак» — ЦСКА. 12.00 — ТСН. 12.15 — Чемпіонат світу з боксу серед професіоналів. Суперважка вага. Зустріч Майка Тайсона (США) з Донованом Руддоном (Канада). 15.00 — ТСН. 15.15 — «Михайло Ломоносов». Художній телефільм. Фільм 1. 16.30 — Музична скарбниця. П. І. Чайковський. Сюїта № 3 для симфонічного оркестру. 17.10 — Дитяча година. З уроком англійської мови. 18.10 — «Перебудова: як це було в Японії?». Передача 2. 18.55 — Футбол. Кубок УЕФА. 1/4 фіналу. «Торпедо» (Москва) — «Броньбо» (Данія). 21.00 — Час. 21.45 — «Дозвольте увійти». Концерт лауреатів «Звукової доріжки» газети «Московский комсомолец». 22.55 — Футбол. Європейські кубки. 1/4 фіналу. У перерві — 23.45 — ТСН. 1.40 — Нічне ТБ. «Після ярмарку». Художній телефільм.

Загублений студентський квиток № 881503078, виданий Кіровоградським інститутом сільськогосподарського машинобудування на ім'я ЖОВТЯКА Олександра Дмитровича, вважати недійсним.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — «Аварелі Волошина». Науково-популярний фільм. 8.35. 9.35 — Фізика. 9 кл. Коливання. Хвилі. Звук. 9.05 — Німецька мова. 1 рік навчання. 10.05 — Німецька мова. 2 рік навчання. 10.35. 11.40 — Фізика. 7 кл. Енергія і робота. 11.05 — «Світ грошей Адама Сміта». 12.10 — «Дружина моя, діти мої». Художній телефільм. 13.20 — «Об'єкти». Всеросійський фестиваль любителів фільмів. 17.00 — Прем'єра телевізії «Каріне». 19.00 — Прем'єра документального телефільму «Груба робота». 19.25 — «Дорогий мій Валера...». Про письменника В. Некрасова. 19.55 — Колаж. 20.00 — Вечірня назва. 20.15 — «Пори року Ірми Худякової». 20.50 — Прем'єра документального телефільму «Вперед, Аргаман». 21.00 — Час. (З сурдоперекладом). 21.45 — На сесії Верховної Ради СРСР. 22.45 — На сесії Верховної Ради РРФСР.

четвер

21 БЕРЕЗНЯ

▲ УТ

7.30 — Відеоблок «Ранкова мозаїка». 9.00 — Художній фільм «В'язень замку Іф». Фільм другий. 10.35 — Шкільний екран. 11 кл. Фізика. 11.05 — Говоримо українською. 11.25 — Документальний фільм «Імпанетані, свідчення очевидців». 11.40 — Шкільний екран. 6 кл. Музика. 16.00 — Новини. 16.15 — На допомогу школі. 16.45 — Для дітей. «Веселка». 17.15 — «Зірми жердини». Міжнародні змагання з легкої атлетики. 18.00 — На третій сесії Верховної Ради УРСР. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — На третій сесії Верховної Ради УРСР. 20.45 — На добраніч, діти! 21.05 — На третій сесії Верховної Ради УРСР. По закінченні — «Нічний телезал». Художній фільм «Будинок без виходу».

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «Ранок». 9.00 — За зведеннями МВС. 9.15 — «Про що співають дерева». Російський народні пісні виконує Т. Крошніліна. 9.30 — Футбол. Європейські кубки. 12.00 — ТСН. 12.15 — Концерт. 15.00 — ТСН. 15.15 — «Світ захоплених». 15.30 — «Михайло Ломоносов». Художній телефільм. Фільм 1. 2 серія. 16.40 — Прем'єра документального фільму «Мамілія: довгий шлях до незалежності». 17.05 — Фільм — дітям. «Тигр снігів». 18.15 — «Разом з чемпіонами». 18.30 — «Меридіан». Міжнародні новини. 18.45 — «...до 16 і старші». 19.15 — На прохання глядачів. Художній телефільм «Білі ворони». 21.00 — Час. 21.45 — За зведеннями МВС. 22.00 — «Світ оперного театру». 23.00 — «Під знаком «Пі». У перерві — 0.00 — ТСН. 0.45 — Нічне ТБ. «Олександр Вертинський: Я повернувся додому». 2.15 — «Годинами і курка». Художній телефільм. 1 серія.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — «Світ Чорльона». Документальний телефільм. 8.35. 9.35 — Загальна біологія. 11 кл. Хромосома теорія спадковості. 9.05 — Іспанська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Іспанська мова. 2 рік навчання. 10.35. 11.35 — Література. 10 кл. Л. М. Толстой. «Війна і мир». 11.05 — «ТелеЕко». Журнал. 12.05 — Пітер Брук. Московські зустрічі.

13.05 — Ритмічна гімнастика. 13.35 — «Пори року» Ірми Худякової. 17.00 — Очевидне — неможливе. 17.45 — «Лев Яшин». Документальний телефільм. 18.15 — «Рамазан». Фестиваль татарської музики. 19.25 — Мультфільм. 19.45 — Парламентський вісник Росії. 20.00 — Вечірня назва. 20.15 — «Знайомтеся: АСНО». 20.30 — «Здоров'я Канади». 21.00 — Час. (З сурдоперекладом). 21.45 — На сесії Верховної Ради РРФСР. 23.15 — «Під дахами Монмартра». Художній телефільм. 1 і 2 серії.

п'ятниця

22 БЕРЕЗНЯ

▲ УТ

7.30 — Відеоблок «Ранкова мозаїка». 9.00 — Народні мелодії. 9.25 — Документальний телефільм «Шанарім». 9.55 — Співає Юрій Антонов. 10.35 — Шкільний екран. 10 кл. Фізика. 11.05 — Художній фільм «Сіроманець». 12.30 — «Сонячне коло». 16.00 — Новини. 16.10 — На допомогу школі. 16.45 — Співає заслужений артист УРСР В. Самарцев. 17.30 — На квітський хвилі. Інформаційний випуск. 18.00 — На третій сесії Верховної Ради УРСР. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — На третій сесії Верховної Ради УРСР. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — На третій сесії Верховної Ради УРСР. 22.15 — Молодіжна студія «Гарт». У перерві — Новини. 00.50 — «Нічний телезал». Корифеї світового джазу та популярної музики. Джон Леннон.

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «Ранок». 9.00 — «Білі ворони». Художній телефільм. 10.45 — Прем'єра мультфільму. 11.35 — «Я зустрічав вас». Співає Б. Медведєв. 12.00 — ТСН. 12.15 — «Світ оперного театру». 13.15 — «...до 16 і старші». 15.00 — ТСН. 15.15 — «Світ захоплених». 15.30 — «Михайло Ломоносов». Художній телефільм. Фільм 1. 3 серія. 16.40 — Мама, тато і я. 17.10 — Прем'єра мультфільму. 18.00 — «Контакт-форум». 18.30 — «Меридіан». Міжнародні новини. 18.45 — Хвилини поезії. 18.50 — Програма «ВІД». 19.05 — Прем'єра художньо-документального фільму «Гарольд Ллойд — третій геній». 1 і 2 серії. 21.00 — Час. 21.45 — Програма «ВІД». У перерві — 0.15 — ТСН. 1.00 — Нічне ТБ. Театр одного актора. О. Філіпенко. Вечір радянської естради. 2.15 — «Годинами і курка». Художній телефільм. 2 серія.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — «Син Вітчизни». Документальний телефільм. 8.45. 9.35 — Світ, що нас оточує. 2 кл. Хочу з тобою дружити. 9.05 — Англійська мова. 1 рік навчання. 9.55 — Розминка для ерудитів. 10.40. 11.40 — Географія. 6 кл. Погода. 11.10 — Англійська мова. 2 рік навчання. 12.10 — «Під дахами Монмартра». Художній телефільм. 1 і 2 серії. 14.30 — «Рамазан». Фестиваль татарської музики. 17.00 — Телестудії міст РРФСР. (Мурманськ). 17.25 — «Переможи!». 18.25 — «Що сказано, то сказано...». Співає Юрій Лоза. 18.55 — Колаж. 19.00 — «Арена». 20.00 — Вечірня назва. 20.15 — «Вертикаль». Документальний телефільм «Будинок на Маслівці». 20.45 — Спорт для всіх. 21.00 — Час. (З сурдоперекладом). 21.45 — На сесії Верховної Ради РРФСР. 23.15 — «Міліна». Художній телефільм. 1 і 2 серії.

субота

23 БЕРЕЗНЯ

▲ УТ

7.30 — На хвилі дружби. Грає народний артист РРФСР В. Пікай-зен. (Сиріпка). 8.00 — Ритмічна гімнастика. 8.20 — Кінозамальовна «Жовтогарячий ангел». 8.30 — Концерт колективів художньої самодіяльності Дніпропетровської області. 9.30 — Новини. 9.45 — Телефільм «Портрет». 10.25 — Я. Голлоуей. «Сволота». Вистава Миколаївського театру драми та музичної комедії. 12.40 — Доброго вам здоров'я. Лікування сезонних захворювань. 13.10 — Новини. 13.20 — Художній телефільм «Д'артаньян і три мушкетери». 1 серія. 14.45 — Визначна сесія АМН СРСР з Чорнобильських проблем. Круглий стіл. 15.45 — Телеопера «Нонтюрні». На музику Лисенка. 16.35 — «Скарбниця пам'яті». М. Хіміловський. 17.20 — Ліричний концерт. 17.40 — 120-річчя від дня народження Л. Українки присвячується. «Без надії сподіватись». 18.30 — Актуальна камера. 19.00 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Дніпро» — «Металург» (Дніпропетровськ). В перерві — Реклама. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Чорноморець (Одеса)» — «Динамо» (Москва). 2-й тайм. 21.45 — Художній фільм «Перед іспитом». 22.50 — Вечірній вісник. 23.20 — «Нічний телезал». Документально-публіцистичний фільм «Інші та Сталін».

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — Співає лауреат телерадіокурсу «Голоси Росії» Н. Кригіна. 6.45 — Мультфільм. 7.15 — Спорт для всіх. 7.30 — Ритмічна гімнастика. 8.00 — Ранкова розважальна програма. 8.30 — «Здоров'я». 9.00 — ТСН. 9.15 — Фільм-режисера С. Самсонова. «Оптимістична трагедія». За однойменною п'єсою В. Вишневського. 11.10 — «Ранкова зірка». 12.10 — «Осінє шахіста». Документальний телефільм. 13.10 — Мультфільм. 13.35 — «Круглий стіл» діячів літератури і мистецтва. 14.40 — Прем'єра документального фільму «Школа чарівників». 15.00 — ТСН. 15.15 — Фотокурс «Земля — наш спільний дім». 15.20 — «Образ». Літературна передача для старшокласників. 16.35 — Ілюзійний атракціон. 16.55 — «3 золотого фонду ЦТ». Концерт Клавдії Шульженко. 18.00 — Міжнародна панорама. 18.45 — Вперше на екрані ЦТ. Художній фільм «Коментар до прохання про помилування». 21.00 — Час. 21.45 — «Вічна пісня кохання». Кіноконцерт для прихильників індійського кіно. 22.45 — «Дама з Амстердама». Художній телефільм з серії «Деррік». 23.45 — ТСН. 0.05 — Нічне ТБ. Програма «А». Роджер Уотерс. «Стіна». 1.55 — «Старший син». Художній телефільм. 1 серія.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Мультфільм. 8.25 — Кінопубліцистика союзних республік. (Красноярськ). 9.00 — «ТБ про ТБ». 10.00 — Відеоканал «Співдружність». Презентація програм телебачення Киргизстану. 13.30 — Відеоканал «Плюс одиннадцять». 17.00 — Футбол. «Чемпіонат СРСР. «Чорноморець» — «Динамо» (Москва). У перерві — 17.45 — «Парламентський

вісник Росії». 18.50 — Телепрограма «Сім'я». 19.50 — «Східний Сибір». Кіножурнал. 20.00 — Вечірня назва. 20.15 — Легка атлетика. Міжнародний матч «Зірми жердини». 21.00 — Час. (З сурдоперекладом). 21.45 — Телеконкурс молодих естрадних співаків «Алта-91».

неділя

24 БЕРЕЗНЯ

▲ УТ

7.30 — Ритмічна гімнастика. 7.50 — Улюблені мелодії. 8.30 — У неділю вранці... Інформаційно-музична програма. 9.30 — Новини. 9.45 — Науково-популярний телефільм «Білий лебідь». 10.05 — Художній фільм «Д'артаньян і три мушкетери». 2 і 3 серії. 12.50 — Для дітей «Канал «Д». 14.20 — Новини. 14.30 — «Село і люди». 15.15 — «Ви нам писали». Музична передача за листами глядачів. 16.00 — «Солдати правопорядку». Про діяльність УНДБ Запорізької області. 17.00 — «В країні мультяндії». 18.00 — «Земле моя». Де взяти чисту воду? 18.30 — Музичний фільм «Весняні варіації». 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Все про кіно. 20.50 — На добраніч, діти! 21.05 — Авторська пісня. 21.55 — Вперше на екрані УТ. Художній фільм «Швидкоплинний серпень». 23.15 — Вечірній вісник. 23.45 — «Нічний телезал». Телевізійна «Вибирайте, Девіс».

▲ ЦТ (I програма)

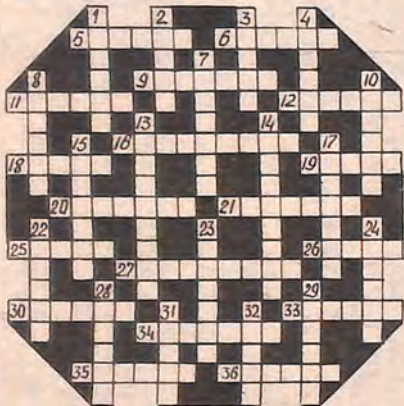
8.00 — ТСН. 8.15 — Ритмічна гімнастика. 8.45 — Тираж «Спортлото». 9.00 — «3 ранку раненько». Передача для дітей. 10.00 — «На службі Вітчизни». 11.00 — Ранкова розважальна програма. 11.30 — «Клуб мандрівників». 13.00 — Сільська година. 14.00 — «Музичний кіоск». 14.30 — «Веді». 15.00 — ТСН. 15.15 — «Марафон-15». 16.30 — «Променад-концерт ЦТ-1». 18.10 — «Уолт Дісей представляє». 19.00 — Недільний кінозал. Прем'єра документального фільму «Легенда». Прем'єра мультфільму «Енот». 19.50 — «Шерлок Холмс і нова зброя». Художній фільм. (США). 21.00 — Час. 21.45 — Футбольний огляд. 22.15 — Тележурнал. Народний артист СРСР В. Співаков. 23.35 — «ВІД» представляє музичну програму «Шоу-бірка». 0.35 — ТСН. 0.55 — Нічне ТБ. «Фрагменти однієї біографії». Фільм-балет. 1.45 — «Старший син». Художній телефільм. 2 серія.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — На зарядку ставай. 8.20 — Мультфільм. 8.30 — Закljučний концерт Всесоюзного фестивалю народних хорів і ансамблів пісні і танцю. 9.30 — Прем'єра документального фільму «Під знаком біди». З циклу «Земля тривоги нашої». 10.05 — «Димка». Художній телефільм. 11.15 — Відеоканал «Плюс одиннадцять». 14.45 — Мультфільм. 15.00 — «Світ, в якому ми живемо». Фільм-режисера Ю. Нагібіна: «Портрет музею» «Диверсисмент». 16.00 — Чемпіонат США з баскетболу. 17.00 — «Планета». Міжнародна програма. 18.00 — Футбол. Чемпіонат СРСР. «Динамо» (Мінськ) — «Динамо» (Київ). 19.55 — Колаж. 20.00 — Вечірня назва. 20.15 — Грає дует баяністів В. Горбунов і С. Ларіонов. 20.30 — Ліричний фристайл. Кубок Європи. 21.00 — Час. (З сурдоперекладом). 21.45 — Авторська телебачення. 23.45 — Легка атлетика. Чемпіонат світу з кросу.

КРОСВОРД

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5. Київський воєвода Святослав II. 6. Керівник напівпатетичних опришків. 9. Богатир, герой російських билин. 11. Займаний двір. 12. Турецький піхотинець. 16. Російський генерал, герой Вітчизняної війни 1812 року. 18. Вантажозахватний пристрій. 19. Хлібобулочний виріб. 20. Лідер денабрств на Україні. 21. Громадський діяч-українофіл, великий поміщик на Полтавщині, матеріально підтримував «Київську старину». 25. Велика княгиня київська, дружина Ігоря. 26. Церковно-політичний діяч Київської Русі, літописець, вважається автором одного з джерел «Повісті временних літ». 27. Козацький ватажок кінця XVI ст. родом з м. Гусятин на Поділлі. 30. Щоденник. 33. Віршовий твір на героїчну тему. 34. Непрозорі кольорове скло, яке застосовують у мозаїці. 35. Пружна частина підвісної воза. 36. Давньоруський письменник і літописець.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Гетьман запорізьких козаків учасник походу проти Криму, Туреччини, за що одержав золоту медаль папи Павла V. 2. Збирачі данини у Давній Русі. 3. Проста відкрита піч для плавлення металів. 4. Окрема частина запорізького козацького війська. 5. Організація української ліберально-буржуазної інтелігенції в 60-90 рр. XIX ст. 8. Інструмент для видобування отворів. 10. Герой одного з творів Нечуя-Левицького. 13. Багаторічна городня рослина. 14. Російський письменник, публіцист, громадський діяч, родом українець. 15. Український радянський драматург, (драматична поема «Ярослав Мудрий»). 17. Український вчений, винахідник, освітній і громадський діяч, ініціатор заснування Харківського університету. 22. Давньогрецька держава у нижньому Побужжі. 23. Літературний твір. 24. Гетьман повстанського війська, один із керівників повстання 1594-96 рр. на Україні. 28. Першопроходець. 29. У слов'янській міфології бог Сонця. 31. Український радянський співак (бас), народний артист УРСР. 32. Горизонтальна підвісна гірнична виробка.

Підготувала М. СЬОМІНА.
м. Кіровоград.

Пара друшляків — в одні руки

Біля УТО, Критого ринку, що в обласному центрі, — натовп жінок. Чоловіки. Молодь. Гамір, перегуки.

— Щось викинули? — запитує жінка з двома немалими сумками в руках.
— Викинули. Але ще не продають.
— А що саме?
— А тут допитаєшся? Кожен пнеться, аби першим!
— Може, цигарки?
— А хіба в таких здоровенних ящиках вони бувають? Напевно взуття.
— Наше? — поцікавилась молодичка.
— Який би це дурень за нашим товкся! — репліка з гурту.
— Значить, імпортер?.. А що там є? Туфлі, кросовки?
— Ще ящиків не відкривали! — гукнув хтось з передніх.
— А по скільки пар даватимуть в одні руки? — чоловічий голос.
— Хоч десять пар бери! Ха-ха! Аби грошей вистачило.
— Так всім невистачить! — занепокоєний голос. — Треба одразу попередити, щоб в одні руки більше двох пар не давали!
— А як мені три пари треба? — різке запитання.
— Для спекуляції? — таке ж різке у відповідь.
— У мене сім'я...
— Ха-ха! Постарався. А тепер по цілому мішку взуття купуй, щоб не ходили босими.
— Там ще не почали продавати, — занепокоєння в задніх рядах.
— Навіть продавців не видно.
— А хто ж там пореється біля ящиків?
— Якись чоловіки.
— То, може, там і не взуття?
— Таки не взуття! Бо ящики великі дуже.
— То пральні машини! Оті маленькі, кіровоградські, що за ними всі ганяються! — пролунало над головами.
— Здається, праски! Імпортерні!
— Т-ю-у! Праски!
— Мужики! Щось з колесами!
— А хіба відкрили?
— Як з колесами, то, видно, швейні машинки. Теж дефіцит!
— Мо-пе-ди! — хтось пошарував.
— Не городіть дурниці! То праски, то пральні машини, то якісь там мопеди. Роздивіться краще!
— А ви краще тримайтеся за кишеню! Щоб грошей не... Ха-ха!
— Що за жарт дурний! Людям на роботу, може, а черга не посувається. Скажіть там, щоб швидше продавали!
— Друш-ля-ки! — закричав хтось.
— Розходьтесь!
— Хитренький, сам іди. А ми постоїмо! Друшляки не наші. Бачите, в якій упаковці?
— Та сходіть хтось і запитайте, що там і коли продаватимуть? Бо вже ноги аж гудуть.
— Люди, розійдіться! — підійшов чоловік з обчепками в руках. — Нічого тут не продаватиметься! Вже ж було сказано.
— А що в ящиках? — кілька голосів.
— Обладнання. Наше, заводське! Чи той, підодждіть, ні, не наше, імпортер. За валюту куплене, кажуть.
— Т-ю-у! — розчарувався гурт.
— А ми тут стоїмо, як дурні. Дефіциту чекаємо!

м. Кіровоград.

Л. САВИЦЬКИЙ.

(Продовження. Початок у № 59-64 за 1990 р., № 1-10 за 1991 р.).

К сказанному не мешає прибавити, що, по науковим спостереженням того ж Г. Стікера, — «вправа в сверхмогущество посторонней воли способствует происхождению гипноза», и что успех последнего порой зависит, по словам того же автора, «от хитрости гипнотизера».

Кан известно, знаменитый Месмер не напрасно надевал, на заре суггестивной терапии, лиловую мантию при своих опытах магнетизма и вооружался, приступая к ним, «волшебным жезлом». Это импонировало, это очаровывало его пациентов так же, как и все поведение этого хитрого автора — ведь еще в XVIII веке Чарльз Батто (первый психиатр в ход слово «переживание») определил игру актера как своего рода внушение. Если мы будем придерживаться наиболее общего определения понятия «внушения», данного В. М. Бехтеревым в его труде «Внушение и его роль в общественной жизни», т. е. будем обозначать этими словами психическое воздействие вообще, то мы несомненно (и совершенно правильно) увидим в искусстве актера могучее средство внушения.

Не прибегая и усыплению в практике своего гипноза, Распутин, кан бы компенсировал этот метод, широко, повидному, пользовался, в целях вящего внушения, искусством, составляющим удел актера. — В этом и заключалась, главным образом, та «хитрость гипнотизера», на которую указывает Г. Стікер, кан на одно из средств успешного гипнотизирования.

«Удивительно у него подвижное и выразительное лицо», — говорит Е. Джанумов: о Распутине, всматриваясь в него, словно вправду перед ней был не «подвижник», а самый типичный актер «с лунавой добротой и лаской», с глазами, у которых «так разнообразно их выражение» и т. п.

О том, что Распутин считался целым рядом лиц, не поддававшихся внушаемой им «святости», определенным «шарлатанством», т. е. актером филляром, выступавшим в роли чудодея, — об этом так же хорошо известно, кан и о «притче во языцех», каной служил сам «старец» в последние годы царствования Романовых.

Актером называл и кан актера трантует Распутин прекрасного знавшего его С. П. Белецкий в своих записках. — Говоря о той поре жизни Распутин, кангда последний решил стать не монахом, кан хотел того раньше, а странным и святошей-юродивым, что было более ему по душе и скорей подходило ко всему складу его характера, — Белецкий пишет: «очувившись в этой среде в сознательную уже пору своей жизни, Распутин, игнорируя насмешки и осуждения односельчан, явился уже, кан «Гриша провидец», ярким и страстным представителем этого типа в настоящем народном стиле, будучи разом и невежественным и красноречивым, и лицемером и фанатиком, и святым и грешником, аскетом и бабником, и в кандую минуту актером».

«Присмотревшись к Распутину, — говорит в другом месте Белецкий, — я вынес убеждение, что у него идейных побуждений не существовало и что и кандому делу он подходил с точки зрения личных интересов своих и Вырубовой. Но в силу своей своего характера, он старался замаскировать внутреннее движение своей души и помыслов. Изменяя выражения лица и голоса, Распутин притворялся прямодушным, открытым, неинтересующимся никакими материальными благами, человеком вполне доверчиво идущим навстречу добродушному делу, кан, что многие искушенные опытом жизни люди, и даже близко к нему стоящие лица, зачастую составляли превратное о нем мнение и давали ему повод раскрывать их карты».

(Далі буде).

VIDEO

м. Кіровоград, вул. Полтавська, 71.

НЕДІЛЯ, 17 БЕРЕЗНЯ

10.00 «Гулівер». Мультфільм.
11.30 «Малюк карате»-3. Бойовик.
13.30, 17.30 «Новий кулак люті». У головній ролі Д. Чен.
15.30 «Кіборг — убивця». У головній ролі А. Шварценеггер.
19.30 «Поліцейська академія». 6 серія. США. Комедія.
21.30 «Місячний гонщик». (Джеймс Бонд — агент 007).

ПОНЕДІЛОК, 18 БЕРЕЗНЯ

10.00 «Дух зоряного крику». Мультфільм.
11.30 «Сталевий світаноко». Фантастика.
13.30, 17.30 «Торговець зброєю». Бойовик.
15.30 «Спеціалісти». Бойовик.
19.30 «12 шведок в Африці». Комедія.
21.30 «Ліцензія на вбивство». (Агент 007).

ВІВТОРОК, 19 БЕРЕЗНЯ

10.00 Мультфільми. (Фантастика).
11.30 «Роботорс». Фантастика.
13.30, 17.30 «Смертельна сила». Бойовик.
15.30 «Поліцейський напрокат». Бойовик.
19.30 «Герцогиня та Хитрий Лис». Комедія.
21.30 «Третього життя не буває». (Агент 007).

СЕРЕДА, 20 БЕРЕЗНЯ

10.00 Мультфільми.
11.30 «Алмази і найманці».

13.30, 17.30 «Відповідна реакція». Бойовик.

15.30 «Вони живуть». Фантастика.

19.30 «Джані Ріскова». Комедія.

21.30 «Вид на вбивство». (Агент 007).

ЧЕТВЕР, 21 БЕРЕЗНЯ

10.00 Мультфільми.

11.30 «Кіготь—убивця завдає удару». Бойовик.

13.30, 17.30 «Смертельний мисливець». 1 серія. Бойовик.

15.30 «2019 рік після падіння Нью-Йорку». Фантастика.

19.30 «Хлопець із того світу». Комедія.

21.30 «Індіана Джонс та храм Долі». Пригоди.

П'ЯТНИЦЯ, 22 БЕРЕЗНЯ

10.00 «Сила ліній». Мультфільм.

11.30 «Войни». Бойовик.

13.30, 17.30 «Смертельний мисливець». 2 серія. Бойовик.

15.30 «Операція «Оверкіл». Фантастика.

19.30 «Кактус — Джек». Вестерн.

21.30 «В пошуках загубленого ковчегу». Пригоди.

СУБОТА, 23 БЕРЕЗНЯ

10.00 «Якось багато років тому». Мультфільм.

11.30 «Гонки в часі». Фантастика.

13.30, 17.30 «Коли не рятує сховаще». Бойовик.

15.30 «Торговець зброєю». Бойовик.

19.30 «Викладач танцює з усім класом». Комедія.

21.30 «Індіана Джонс і останній хрестовий похід». Пригоди.

НЕДІЛЯ, 24 БЕРЕЗНЯ

10.00 «Міккі Маус». Мультфільм.

11.30 «Великий гармидер у малому Китаї». Бойовик.

13.30, 17.30 «Кіборг—убивця». Фантастичний бойовик.

15.30 «Борці за свободу». Бойовик.

19.30 «Останній незайманець в Америці». Комедія.

21.30 «Мисливці за злочинцями». Вестерн.

«Молодой коммунар» — информационно-публицистический еженедельник. Учредитель — Кировоградский обком ЛКСМУ (МДС).

На украинском языке.

НАША АДРЕСА:

316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 22-54-26; відповідального секретаря — 22-27-65; секторів: економіки та екології — 22-04-84, культури і моралі — 22-29-92, комсомольського життя та політики — 22-04-84, учнівської та студентської молоді — 22-59-82, соціальних проблем — 24-66-79; фотолаторії — 24-94-94; мовнотекстової — 23-61-83, оголошень — 22-59-82.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

Газета виходить щосуботи.

Зам. № 176. Індекс 61103. Тираж 16 500.

Редактор

М. ШВОРАК